

TECZA

Żytomierszczyzny

30.

MIĘDZYNARODOWY
FESTIWAL KOŁĘD
I PASTORAŁEK

GRAND PRIX

30. Międzynarodowego Festiwalu Kołęd i Pastorałek
w Będzinie zdobyła orkiestra wojskowa z Żytomierza /

ГРАН-ПРІ

30-го Міжнародного фестивалю колядок та щедрівок
у Бендзіні здобув військовий оркестр із Житомира

25 LAT POLSKI W NATO:

fundament bezpieczeństwa kraju

12 12 marca 1999 roku Polska przystąpiła do Sojuszu Północnoatlantyckiego. Członkostwo w najpotężniejszym pakcie polityczno-wojskowym na świecie dało jej nie tylko gwarancje bezpieczeństwa w postaci art. 5 traktatu waszyngtońskiego, ale przyczyniło się do wzrostu jej znaczenia na arenie międzynarodowej.

Po latach starań dyplomatycznych oraz reform, m.in. w sferze obronności, Polska wraz z Czechami i Węgrami została oficjalnie przyjęta do struktur Sojuszu Północnoatlantyckiego. Stało się to 12 marca 1999 roku w miejscowości Independence w Stanach Zjednoczonych. Akt ten stanowił, że Polska, od dekady wolne i demokratyczne państwo, jednoznacznie określa wizję własnego bezpieczeństwa i wskazuje je kierunek, w jakim chce je rozwijać.

Przystąpienie do NATO było ze strony Warszawy krokiem strategicznym, który przyczynił się do wzmocnienia bezpieczeństwa kraju i regionu oraz zmienił oblicze polskiej armii. Siły Zbrojne RP stanęły wobec konieczności dostosowania się do standardów natowskich, co przyspieszyło proces ich transformacji, m.in. w zakresie modernizacji technicznej i profesjonalizacji. Pomocne w tym było aktywne uczestnictwo w operacjach, szkoleniach i misjach wojskowych, służących zachowaniu stabilności i pokoju na terytorium Sojuszu i poza jego granicami, oraz współpraca z sojusznikami podczas wspólnych ćwiczeń.

Polska nie tylko korzysta ze wspólnego bezpieczeństwa, ale też wnosi znaczący wkład w jego umacnianie. Odgrywa kluczową rolę w obronie wschodniej flanki NATO, co jest istotne zwłaszcza w związku z trwającą agresją Rosji przeciwko Ukrainie. Polskie siły zbrojne stanowią znaczący czynnik powstrzymywania potencjalnych zagrożeń w tym regionie.

Uroczyste obchody 25. rocznicy wstąpienia Polski do NATO stały się okazją do podkreślenia wagi wspólnego zaangażowania na rzecz zachowania bezpieczeństwa, przypomnienia o odpowiedzialności przed przyszłymi pokoleniami za zapewnienie stabilności, równowagi sił i trwałego pokoju w kraju, Europie i na świecie.

Przyjęcie Finlandii (w kwietniu 2023 roku) i Szwecji (w marcu tego roku) do Sojuszu Północnoatlantyckiego, który obecnie liczy 32 członków, znacząco zwiększyło bezpieczeństwo rejonu Morza Bałtyckiego, państw północno-wschodniej flanki NATO i całego Sojuszu Północnoatlantyckiego.

Redakcja

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu **Polonia i Polacy za Granicą 2023**

Projekt „Polska Platforma Medialna Ukraina 2023–2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.
Публікація виражає лише погляди автора(ів) і не може бути ототожнена з офіційною позицією Кancelарії Прем'єр-міністра

Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Berdyczowskiego Oddziału Związku Polaków na Ukrainie. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Wszelkie prawa autorskie do materiałów zawartych na stronie zozpu.org należą do właściciela portalu zozpu.org. Treść strony zozpu.org wraz z elementami podlegają ochronie przewidzianej przez międzynarodowe prawo, w tym w szczególności przepisy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Kopowanie, modyfikowanie oraz transmitowanie elektronicznie lub w inny sposób, powielanie, wykorzystywanie i dystrybucja zawartych tu materiałów dozwolona jest przy powołaniu się na portal.

Za treść ogłoszeń, oświadczeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności i pozostawia sobie prawo do skrótów nadesłanych tekstów. Zamieszczamy również teksty, treść których nie odpowiada poglądom redakcji.

AKTUALNOŚCI / AKTUALNO

Polska kinematografia z dwoma Oscarami Польська кінематографія з двома "Оскарами"	4
Ukraiński film po raz pierwszy zdobył Oscara Український фільм вперше отримав "Оскара"	4

WYDARZENIE / PODIЇ

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie obchodzi 35 lecie ГО «Житомирська обласна Спілка поляків України» відзначає 35-річчя.....	5
W Żytomierzu uczczono pamięć bohaterów Niebiańskiej Sotni У Житомирі вшанували загиблих героїв Небесної Сотні	7

POLITYKA / POLITYKA

Pierwsza wizyta Tuska na Ukrainę Перший візит Туска в Україну	8
Wizyta prezydenta i premiera Polski w USA Візит Президента і прем'єр-міністра Польщі до США.....	9
Ogrodzie prezydenta RP na 25-lecie Polski w NATO Звернення Президента РП з нагоди 25-річчя вступу Польщі в NATO	10

RELIGIA / RELIGIA

Miliony złotych od polskiego Caritasu dla Ukrainy Мільйони злотих від польського Карітасу для України	11
Kondolencje z powodu śmierci Adama Chłopka Співчуття з приводу смерті Адама Хлопка.....	11

Kościół św. Mikołaja jest sprawa nie tylko parafii, ale Ukrainy Костел святого Миколая – справа не лише парафії, але й України.....	12
Figura Matki Bożej odnowiona Статую Матері Божої відновлено	13

NAUKA I KULTURA

Juliusz Zarębski. W 170. rocznicę urodzin kompozytora Юліуш Зарембський. У 170 річницю від дня народження композитора	14
Wojenne kołędowanie na Ukrainie Колядування під час війни в Україні	17
Kołodnicy z Żytomierza na Śląsku po raz 13. Колядники з Житомира у Сілезії вже 13-й раз.....	18
Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego w wojennym Żytomierzu Міжнародний день рідної мови під час війни у Житомирі.....	22
W Żytomierzu tradycyjnie uczczono pamięć powstańców styczniowych У Житомирі традиційно вшанували пам'ять учасників Січневого повстання	24
Wiosenne warsztaty kreatywne Креативні весняні майстер-класи	25

TRADYCJE / TRADYCJE

Tłusty czwartek – słodka tradycja łącząca pokolenia Солодка традиція Товстого четверга, що об'єднує покоління	26
---	----

Tęcza Żytomierszczyzny
kwartalnik mniejszości polskiej na Ukrainie

Założyciel i wydawca
Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie

Kolegium Redakcyjne

mgr Wiktoria Laskowska-Szczur (redaktor naczelna)
mgr Tetiana Petrowska (redaktor)
ks. mgr lic. Jarosław Giżycki
prof. dr hab. Wołodomyr Jerszow
Oleksander Piwowarski
mgr Elwira Gilewicz
dr Olena Staniszewska
Olga Kolesowa, Ruslan Poliszczuk
mgr Denis Ogorodnijczuk (grafik)
Zdjęcia z archiwum Żytomierskiego Obwodowego ZPU

Redakcja

ul. Teatralna, 17/20, gab. 109–111
10014, Żytomierz, Ukraina
tel. +38 (097) 199 83 08

e-mail: zpuzytomierz@gmail.com
www.zozpu.org

Druk

FOP Gembariski O.P. (PD „Żytomyr-Poligraf”)
e-mail: zt_poligraf@i.ua; [facebook.com/ztdryk/](https://www.facebook.com/ztdryk/)
Nakład 1000 szt.

Redakcja nie utożsamia się z poglądami autorów nadesłanych materiałów

Веселка Житомирщини

щоквартальник польської національної меншини в Україні

Засновник і видавець

ГО „Житомирська обласна Спілка поляків України”

Редакційна колегія

маг. Вікторія Ляковська-Щур (головний редактор)
маг. Тетяна Петровська (редактор)
маг. Ярослав Гіжицький
проф. Володимир Єршов
Олександр Півоварський
маг. Ельвіра Гілевич
к.н. Олена Станішевська
Ольга Колесова, Руслан Поліщук
маг. Денис Огороднійчук (верстка)
Фотографії з архіву ГО „Житомирська обласна СПУ”

Редакція

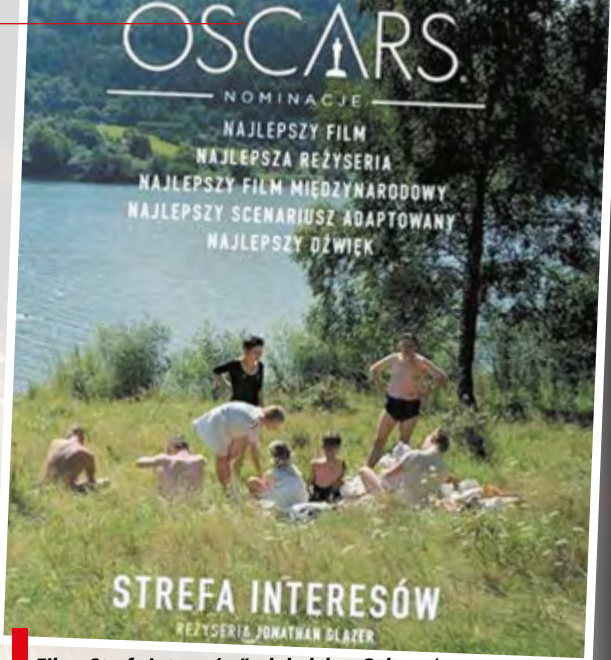
вул. Театральна, 17/20, каб. 109–111
10014, м. Житомир, Україна
тел. +38 (097) 199 83 08

e-mail: zpuzytomierz@gmail.com
www.zozpu.org

Друк

ФОП Гембарський О. П. (ДП „Житомир-Поліграф”)
e-mail: zt_poligraf@i.ua; [facebook.com/ztdryk/](https://www.facebook.com/ztdryk/)
Нakład 1000 прим.

Редакція може не поділяти думки авторів матеріалів

Film „Strefa interesów” zdobył dwa Oscary /
Фільм «Ділова зона» отримав два «Оскара»

POLSKA KINEMATOGRAFIA Z DWOMA OSCARAMI

Zrealizowana w koprodukcji brytyjsko-polsko-amerykańskiej „Strefa interesów” Jonathana Glazera nominowana do nagrody Amerykańskiej Akademii Sztuki i Wiedzy Filmowej w pięciu kategoriach zdobyła aż dwie statuetki: za najlepszy pełnometrażowy film międzynarodowy oraz za dźwięk. W pracę nad produkcją zaangażowane były Polski Instytut Sztuki Filmowej oraz Muzeum Auschwitz.

Film luźno nawiązuje do głośnej powieści wojennej „Strefa interesów” Martina Amisa z 2014 roku. W jego centrum reżyser umieścił Rudolfa Hössa (w tej roli Christian Friedel), który zorganizował KL Auschwitz, został jego pierwszym komendantem, a później przekształcił go w jeden z największych obozów III Rzeszy. W filmie śledzimy życie rodzinne Hössa, jego żony Hedwig (Sandra Huller) i piątki dzieci, które toczy się w dużym domu z ogrodem położonym tuż za obozowym murem.

Polską producentką „Strefy interesów” jest Ewa Puszczyńska, znana m.in. ze współpracy z Pawłem Pawlikowskim przy „Idzie” (Oscar w 2015 dla najlepszego filmu nieanglojęzycznego) i „Zimnej wojnie” (nominowana do Oscara w 2019 w trzech kategoriach: najlepszy film nieanglojęzyczny, najlepsze zdjęcia i najlepsza reżyseria).

Zdjęcia do filmu nakręcił dwukrotnie nominowany do Oscara Łukasz Żal. Obraz został w całości zrealizowany w Polsce. Jego produkcję współfinansował Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Redakcja za: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

UKRAIŃSKI FILM PO RAZ PIERWSZY ZDOBYŁ OSCARA

Obraz „20 dni w Mariupolu” w reżyserii Mściława Czernowa został doceniony w kategorii najlepszy pełnometrażowy film dokumentalny. Opowiada o pierwszych tygodniach oblężenia tytułowego miasta w obwodzie donieckim po rozpoczęciu inwazji Rosji na Ukrainę. Jego twórca, ukraiński korespondent wojenny, pisarz i kamerzysta AP (Associated Press), z narażeniem życia rejestrował rosyjskie zbrodnie wojenne i codzienne życie mieszkańców Mariupola.

Dokument powstał we współpracy z Associated Press i amerykańskimi dokumentalistami z Frontline. W robienie zdjęć zaangażowani byli także fotograf Jewhen Małoletka oraz producentka i dziennikarka Wasylisa Stepanenko. Za swoją pracę w Mariupolu otrzymali Nagrodę Pulitzera. Małoletka, Czernow i Stepanenko zostali też laureatami Nagrody Szewczenki (2024) za cykl materiałów publicystycznych na temat oblężenia Mariupola (reportaże, relacje zdjęciowe i wideo, śledztwa oraz film „20 dni w Mariupolu”).

Dokument „20 dni w Mariupolu” zdobył także brytyjską nagrodę filmową BAFTA dla najlepszego filmu dokumentalnego. Natomiast Mściław Czernow otrzymał nagrodę Amerykańskiej Gildii Reżyserów (DGA Awards) za „wybitne osiągnięcia reżyserskie w kinie dokumentalnym”.

„20 dni w Mariupolu” stały się najbardziej dochodowym krajowym filmem dokumentalnym w historii ukraińskiego kina, zarabiając tylko w pierwszym tygodniu od premiery na Ukrainie ponad 530 tys. hrywien.

www.zozpu.org

20 DAYS IN MARIUPOL

Film dokumentalny „20 dni w Mariupolu” zdobył Oscara /
Документальний фільм «20 днів у Маріуполі» отримав «Оскара»

ŻYTOMIERSKI OBWODOWY ZWIĄZEK POLAKÓW NA UKRAINIE OBCHODZI 35-LECIE

Z okazji jubileuszu odbyło się uroczyste posiedzenie Zarządu Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie, na którym podsumowano trwającą ponad trzy dekady działalność organizacji. Walne zebranie obwodowej polskiej organizacji odbyło się 18 marca 1989 roku. Uhonorowano również ważne postaci Związku: Walentego Grabowskiego, Franciszka Brzezickiego i biskupa Jana Purwińskiego.

Członkowie oraz działacze polscy podczas posiedzenia Zarządu Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie uczcili pamięć jego założycieli. Na uroczystym posiedzeniu Zarządu zatwierdzili sprawozdanie z działalności organizacji oraz określili plan na 2024 rok.

Na cmentarzu komunalnym w Żytomierzu delegacja na czele z prezes Wiktorią Laskowską-Szczur, oraz Franciszka Brzezickiego, jednego z założycieli i aktywnego członka organizacji. Obok katedry żytomierskiej członkowie delegacji pomodlili się przy mogile założyciela i członka ŻOZPU, biskupa Jana Purwińskiego.

W biurze organizacji odbyło się posiedzenie Zarządu Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie (część członków Zarządu dołączyła online). Warto nadmienić, że działalność Związku Polaków jest prężna i nie została zawieszona podczas pandemii COVID-19 oraz rosyjskiej agresji.

Major Paweł Osiński w imieniu Instytutu Wojskowego im. S. Korolowa wręczył prezes Wiktorii Laskowskiej-Szczur list gratulacyjny z podziękowaniem za zaangażowanie i pomoc dla jednostki wojskowej.

Wiktoria Laskowska-Szczur zaznaczyła, że Związek Polaków reprezentuje interesy organizacji polskich na Żytomierszczyźnie, koordynuje działania, wspiera polskie stowarzyszenia i grupy nieformalne, formułuje potrzeby Polaków oraz prezentuje wspólne stanowisko wobec władz

i instytucji ukraińskich i polskich. Ważnym działaniem Związku jest zapewnianie rzetelnej informacji poprzez media ŻOZPU oraz kształtowanie pozytywnego obrazu Polski na Ukrainie. Funkcjonuje Polska Szkoła Sobotnio-Niedzielnia im. I. J. Paderewskiego, organizowane są konferencje, konkursy, olimpiady, festiwale i koncerty, czczona jest pamięć osób represjonowanych, otaczane są opieką groby polskie na Cmentarzu Polskim w Żytomierzu i na Żytomierszczyźnie, pracują polskie media. Działa punkt charytatywny, gdzie udzielane są informacje, oferowane jest wsparcie psychologiczne. Pomoc rzeczowa została przekazana osobom potrzebującym, formacjom obrony terytorialnej oraz żołnierzom walczącym na froncie.

Początki Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie sięgają 18 marca 1989 roku, kiedy odbyło się pierwsze zebranie społeczności polskiej w Żytomierzu, na którym utworzono żytomierski oddział Polskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego (PSKO, istniejącego od 5 października 1988). W zebraniu założycielskim wzięło udział ok. 400-500 Polaków, prezes Stowarzyszenia Stanisław Szałacki, konsul generalny RP w Kijowie Ryszard Polkowski oraz przedstawiciele władz miejskich i wojewódzkich. Decyzją Zarządu Głównego PSKO oddziałowi żytomierskiemu nadano imię Jarosława Dąbrowskiego, z okazji 118. rocznicy komuny paryskiej.

Członkowie Zarządu ŻOZPU oddali hołd pierwszemu prezesowi Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie, śp. Walentemu Grabowskiemu (1937–2004) / Члени правління Спілки вшанували пам'ять першого голови Житомирської обласної Спілки поляків України покійного Валентина Грабовського (1937–2004)

Delegacja złożyła kwiaty i zapaliła znicze na mogile Franciszka Brzezińskiego (1924–2017), współzałożyciela ŻOZPU i posiadacza Legitymacji Nr 1 organizacji / Делегація поклала квіти та запалила свічки на могилі Францішка Бжезицького (1924–2017), співзасновника Спілки та власника Посвідчення №1 організації

Delegacja pomodliła się przy grobie bp. Jana Purwińskiego (1934–2021), współzałożyciela Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie / Делегація помолилася на могилі єп. Яна Пурвінського (1934–2021) – співзасновника ГО "Житомирська обласна Спілка поляків України"

Poświadczający to dyplom jest formalnym udokumentowaniem powstania pierwszej organizacji społecznej w obwodzie żytomierskim – Żytomierskiego Obwodowego Oddziału Polskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego im. Jarosława Dąbrowskiego. Na prezesa organizacji został wybrany Walenty Grabowski, poeta, społecznik, dziennikarz o rozległych zainteresowaniach naukowych z zakresu literatury, muzyki, sztuk pięknych, historii kraju, miłośnik rodzimej przyrody. W październiku 1991 roku na II Kongresie Polaków na Ukrainie Polskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe zostało przetransformowane w Związek Polaków na Ukrainie. W tym samym roku Żytomierski Obwodowy Oddział PSKO przekształcił się w Żytomierski Obwodowy Oddział ZPU.

Walenty Grabowski tak wspominał dzień, w którym powstał Żytomierski Obwodowy Oddział Polskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego: „Mam przed oczami 18 marca 1989 roku, gdy razem z byłym konsulem generalnym RP w Kijowie Ryszardem Polkowskim przyjechali panowie na spotkanie z Polonią Żytomierza, a ja z przedstawicielami władz witałem ich przy pomniku Jarosława Dąbrowskiego. Przedtem dołożyłem dużo starań, żeby udało się umówić kierownika Instytutu Wojskowego wysłać do pomnika ich orkiestrę dętą, która grała na cześć przybyszów hymn narodowy »Jeszcze Polska nie zginęła«. I oto nad Żytomierzem rozległy się uroczyste dźwięki »Mazurka Dąbrowskiego«. Przy tej melodii odleciały z wiatrem suche frazy oficjalne, którymi przyjęto wymieniać się na podobnych spotkaniach. Każde słowo zabrzmiało uroczystie niby przysięga. »Żytomierz nie zapomniał! Żytomierz pamięta!« – śpiewali. Zauważyłem: goście są zadowoleni uśmiechają się. Ale najwięcej radował się pan Szałacki”.

I dalej: „Przypominam, z jakimi trudnościami udało się przekonać komitet obwodowy, żeby pozyskać wielką salę Domu Edukacji Politycznej dla walnego zebrania Polaków. Udało się z przebiegłością zaprosić na to zebranie ich przedstawiciela. Ludzie w sali od razu zauważyli obkomowskiego »orła« i po rzędach przeszła fala niezadowolenia: zrozumiałem, że nam nie ufają. Trzeba było za wszelką cenę dać zrozumieć ludziom, kim jesteśmy

i o czyje interesy walczyliśmy. Przy tym powiedzieć to językiem zrozumiałym dla zebranych na sali i niezrozumiałym dla przedstawicieli władz.

Otwierając zebranie, powiedziałem, że Polacy zaczynają dobre sprawy od piosenki. A więc minął piąty dzień po Wielkanocy, to pierwszy zaśpiewałem na cały głos: »Wesoły nam dziś dzień nastał...«.

Nie miałem wątpliwości, że sala mnie wesprze, chociaż widziałem tych ludzi, jak i oni mnie po raz pierwszy. I nie omyliłem się. Nie tylko mężczyźni i kobiety, ludzie starsi i młodzież wstawali, prostowali się i zaczęli śpiewać. Sala została wypełniona radością! Jestem pewny: ci ludzie do samej śmierci będą opowiadać swoim dzieciom i wnukom, jak jednego dnia wiosną 1989 roku oni śpiewali polską pieśń kościelną w tak niezwykłym miejscu i wysokie ściany domu partyjnego pięknie im wtórowały.

A co z prezydium? Pierwszym do mnie dołączył pan Szałacki. Podszedł i zaczął śpiew razem ze mną.

A »kompartyjniacy« – przedstawiciele różnych rang? Oni jak na komendę (bo przyzwyczajali się wszystko robić według rozkazów) podchwycili melodię, chociaż nie znali słów i nie bardzo wsłuchiwali się w treść pieśni: myśleli, że śpiewamy hymn narodowy, a jeżeli tak, to należy udawać, że oni też śpiewają.

Po raz pierwszy pod sklepieniem domu partyjnego brzmiała ta pieśń. Obecni na sali uwierzyli: nie ostatni raz!”.

To był początek naszej wspólnej organizacyjnej drogi, małych i większych przedsięwzięć. 35 lat minęło szybko. Dziękujemy wszystkim za działalność społeczną i realizację działań na rzecz odrodzenia polskości, promowania wartości chrześcijańskich, budowy społeczeństwa obywatelskiego i społeczności lokalnej na Żytomierszczyźnie, która przyczyniła się do rozwoju stosunków międzynarodowych i braterskich między narodami polskim i ukraińskim.

W szczególny sposób dziękujemy za oddaną pracę i wsparcie działalności Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie.

Zapraszamy Państwa do dzielenia się wspomnieniami, zdjęciami i materiałami archiwalnymi.

Wiktoria Laskowska-Szczur

W Żytomierzu uczczono pamięć NIEBIAŃSKIEJ SOTNI

20 20 lutego pod pomnikiem Bohaterów Niebiańskiej Sotni w Żytomierzu odbyły się uroczystości upamiętniające 10. rocznicę rewolucji godności.

Pomnik Bohaterów Niebiańskiej Sotni w Żytomierzu /
Пам'ятник Героям Небесної Сотні у Житомирі

Uczestnicy wydarzenia wraz z orkiestrą 199. Centrum Szkoleniowego Wojsk Desantowo-Szturmowych Sił Zbrojnych Ukrainy wykonali hymn państwowy i oddali cześć poległym Bohaterom Niebiańskiej Sotni. Przedstawiciele Rady Kościołów Chrześcijańskich obwodu żytomierskiego modlili się za Ukrainę, jej synów i córki broniące Ojczyzny, za tych, którzy zginęli na wojnie z Rosją oraz za rodziny zabitych. Obecni złożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem Bohaterów Niebiańskiej Sotni.

20 lutego 2014 roku był pełen odwagi i determinacji. Tego dnia nastąpiła kulminacja walk o wolność i niepodległość, w których zginęło łącznie ok. stu osób, a ponad 500 zostało rannych. Dziesięć lat temu ogień proeuropejskich i antyrządowych protestów w Kijowie, początkowo pokojowych, które z czasem przerodziły się w rewolucję, otworzył Rosji drogę do inwazji na Ukrainę. Rosyjski agresor rozpoczął nie wypowiedzianą wojnę na Półwyspie Krymskim.

Dziś Ukraina składa hołd tym, którzy stali się legendą Niebiańskiej Sotni - ludziom odznaczającym się nieprzeciętnym męstwem, poświęceniem i odwagą. Bohaterom broniącym zasad demokracji, walczącym o prawo i wolność, tym, którzy przelali krew za europejski sen Ukrainy, którzy na zawsze zmienili oblicze naszej historii.

Niebiańska Sotnia jest symbolem niezłomnej woli i poświęcenia. To właśnie rewolucja godności stała się impulsem do rozwoju ukraińskiej państwowości, wyznacznikiem zmian w społeczeństwie i początkiem wchodzenia Ukrainy do wspólnoty europejskiej.

Ukraina kontynuuje walkę z rosyjskim okupantem. Czyny naszych bohaterów są wiecznym ogniem, który prowadzi nasz kraj do wspólnoty europejskiej.

Pamiętamy!

Wiktorija Laskowska

Żytomierzanie uczcili pamięć Bohaterów Niebiańskiej Sotni /
Житомир'яни вшанували пам'ять Героїв Небесної Сотні

Prezydent Ukrainy Wołodimir Zeleński spotkał się z premierem RP Donaldem Tuskiem, który przybył na Ukrainę z wizytą roboczą / Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із прем'єр-міністром Республіки Польща Дональдом Туском, який прибув до України з робочим візитом

Premierzy Ukrainy i Polski złożyli kwiaty pod Ścianą Pamięci Poległych za Ukrainę na placu Michajłowskim w Kijowie / Прем'єр-міністри України та Польщі поклали квіти до Стіни пам'яті полеглих українських захисників на Михайлівській площі в Києві

PIERWSZA WIZYTA TUSKA NA UKRAINIE

Szef polskiego rządu 22 stycznia złożył wizytę w Kijowie – w pierwszej stolicy, którą odwiedził jako premier – gdzie rozmawiał m.in. z prezydentem Wołodymyrem Zeleńskim i premierem Denysem Szmyhałem. Złożył także hołd poległym w wojnie z Rosją oraz spotkał się z ukraińskimi studentami w ramach Dnia Jedności Ukrainy.

Donald Tusk zaznaczył, że Polska nadal będzie wspierała Ukrainę wojnie z Rosją i jej pełne członkostwo w UE. Jak dodał, tego dnia (22 stycznia) przyłączyła się do deklaracji grupy G7, sformułowanej w Wilnie, w czasie szczytu NATO, w której jej sygnatariusze zobowiązują się do udzielenia Kijowowi długoterminowego wsparcia militarnego i gwarancji bezpieczeństwa.

Podczas wspólnej konferencji prasowej z Wołodymyrem Zeleńskim Donald Tusk zapowiedział szybką finalizację umów zbrojeniowych z Kijowem i ogłosił gotowość Polski do produkcji sprzętu i ekwipunku dla Ukrainy. „Będziemy szukali wspólnie finansowania i nie będziemy unikać zasad komercyjnych, jeśli chodzi o polskie dostawy na rzecz Ukrainy” – zaznaczył. Z kolei prezydent Zeleński poinformował o „nowym polskim pakiecie obronnym”. „Jest nowa forma naszej współpracy na rzecz większej skali zakupów broni na potrzeby ukraińskie. To polski kredyt dla Ukrainy” – przekazały słowa prezydenta jego służby prasowe.

Wołodimir Zeleński podziękował Polakom za dotychczasową pomoc.

Przed wizytą w Kijowie premier Tusk zapowiedział, że podczas rozmów nie zabraknie trudnych tematów (m.in. kwestii ekshumacji ofiar rzezi wołyńskiej), ale, jak stwierdził, „będziemy o tym rozmawiali z nastawieniem, żeby jak najszybciej rozwiązać te problemy”. Inną omawianą sprawą była blokada granicy polsko-ukraińskiej.

Podczas rozmów międzyrządowych towarzyszących wizycie pojawił się również temat odbudowy Ukrainy. Premier Szmyhał zaproponował, by rozważyć możliwość udziału polskiej strony w budowie autostrady Krakowiec – Lwów – Brody – Równe. Szlak ten przedłużyłby polską A4, która z kolei jest przedłużeniem unijnej autostrady E4.

Redakcja za PAP

Premier Ukrainy Denys Szmyhał i premier Polski Donald Tusk podczas spotkania w Kijowie / Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль та прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск під час зустрічі в Києві

WIZYTA PREZYDENTA I PREMIERA POLSKI W USA

Amerykański prezydent Joe Biden spotkał się w Białym Domu z Andrzejem Dudą i Donaldem Tuskiem / Американський Президент Джо Байден зустрівся в Білому домі з Анджеем Дудою і Дональдом Туском

Przywódcy USA i Polski omówili koordynację działań przed szczytem NATO / Лідери США та Польщі обговорили координацію діяльності напередодні саміту НАТО

Amerykański prezydent spotkał się 12 marca w Białym Domu z Andrzejem Dudą i Donaldem Tuskiem. Jednym z głównych tematów było bezpieczeństwo Europy i przyszłość NATO. Przy okazji Joe Biden ogłosił przekazanie Ukrainie broni i sprzętu wojskowego o wartości 300 mln dolarów.

Pierwszy raz w dziejach relacji polsko-amerykańskich zdarzyło się, że prezydent i premier Polski zostali przyjęci przez prezydenta USA w tym samym czasie. Biały Dom nazwał to wydarzenie historycznym. Data spotkania prezydenta Joe Bidena z prezydentem Andrzejem Dudą i premierem Donaldem Tuskiem nie była przypadkowa. Zostało ono zorganizowane w 25. rocznicę wstąpienia Polski, Czech i Węgier do Sojuszu Północnoatlantyckiego.

Przywódcy USA i Polski omówili koordynację działań przed szczytem NATO zaplanowanym na lipiec w Waszyngtonie z okazji 75. rocznicy utworzenia Sojuszu. Rozmowa dotyczyła również współpracy w zakresie bezpieczeństwa energetycznego, m.in. energetyki jądrowej (pierwszą elektrownię atomową w Polsce ma wybudować amerykańskie przedsiębiorstwo Westinghouse).

Poruszono także temat Ukrainy i rosnącego zagrożenia ze strony Rosji nie tylko dla tego kraju, ale także dla bezpieczeństwa Europy i istniejącego porządku międzynarodowego. Politycy zgodnie potwierdzili niezachwiane poparcie dla Ukrainy walczącej z rosyjskim agresorem. Prezydent Biden ogłosił zaś przekazanie jej dodatkowej broni i sprzętu wojskowego o wartości 300 mln dolarów.

Przy okazji pojawił się temat zwiększenia wydatków na zbrojenia. Prezydent Duda zaproponował, by państwa członkowskie NATO podniosły je do co najmniej 3 proc. PKB. Polska, kraj wschodniej flanki Sojuszu, jest w tej kwestii jednym z liderów NATO. Na obronność przekazuje już 4 proc. swojego PKB. Podczas spotkania prezydent USA ogłosił, że jego kraj udzieli Warszawie pożyczki w wysokości 2 mld dolarów (w ramach programu Foreign Military Financing) na zakup amerykańskiego uzbrojenia, w tym 96 śmigłowców Apache.

Dopytywany przez dziennikarzy w przeddzień wizyty polskich przywódców o możliwość zwiększenia obecności sił zbrojnych USA na polskiej granicy, o co miał zabiegać w Waszyngtonie prezydent RP w związku z obawami związanymi z rosyjską agresją na wschodniej flance NATO, Joe Biden powiedział, że nie ma potrzeby wysłać większej liczby żołnierzy na polską granicę. Warto tu przypomnieć, że w Polsce stacjonuje obecnie ok. 10 tys. amerykańskich żołnierzy, z których część rozmieszczona jest w okolicach Rzeszowa, gdzie znajduje się punkt przerzutowy dla pomocy wysyłanej Ukrainie.

Po spotkaniu z Joe Bidenem polscy prezydent i premier odbyli serię rozmów z innymi liderami amerykańskiej klasy politycznej, których jednym z głównych tematów było poparcie dla Kijowa w obliczu rosyjskiej agresji. Andrzej Duda spotkał się m.in. ze spikerką Izby Reprezentantów Michaeliem Johnsonem oraz liderem mniejszości w Izbie Hakeemem Jeffriesem. Michael Johnson, który blokuje w Izbie pakiet wsparcia dla Ukrainy, usłyszał od Andrzeja Dudy, że „to jest niska cena, bo nie ma ona porównania z życiem żołnierzy”.

ORĘDZIE PREZYDENTA RP NA 25-LECIE POLSKI W NATO

W przededniu 25. rocznicy przystąpienia Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego Andrzej Duda wygłosił orędzie w telewizji. „Dołączenie przez Polskę do Sojuszu to jedno z największych osiągnięć w naszej najnowszej historii; nasza ojczyzna jest dzięki temu dzisiaj bezpieczna” – powiedział.

„Drodzy Rodacy! Szanowni Państwo!

25 lat temu spełniło się marzenie pokoleń Polaków. 12 marca 1999 roku w Independence w stanie Missouri Polska, a wraz z nią Czechy i Węgry, została oficjalnie przyjęta do Sojuszu Północnoatlantyckiego. NATO rozszerzyło się na Wschód.

Nasze kraje, które jeszcze dziesięć lat wcześniej znajdowały się w sowieckiej strefie wpływów, dołączyły wówczas w pełni do wolnego Zachodu. To był prawdziwy koniec zimnej wojny, ostateczny upadek żelaznej kurtyny. To była niezwykle odważna, historyczna decyzja.

Pamiętajmy jednak, że nie spotkała się ona od razu z powszechnym poparciem i zrozumieniem całego Zachodu. Potrzebna była olbrzymia praca, którą wykonali polscy politycy, dyplomaci, wojskowi, a także wybitni przedstawiciele Polonii, zwłaszcza Polonii amerykańskiej.

Idea obecności Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim była od samego początku w naszym kraju wyłączona z politycznego sporu. Ciesząc się powszechnym poparciem od prawicy przez centrum aż po lewicę. Dołączenie przez Polskę do Sojuszu to jedno z największych osiągnięć w naszej najnowszej historii. Wszystkim tym, którzy przyczynili się do realizacji tego wielkiego zadania, należą się najwyższe wyrazy uznania i wieczna pamięć. Nasza Ojczyzna jest dzięki temu dzisiaj bezpieczna, a członkostwo Polski w NATO jest symbolem naszej narodowej jedności.

Szanowni Państwo!

Dla naszego wejścia do NATO kluczowe było silne wsparcie ze strony Stanów Zjednoczonych, również niezależne od politycznych barw.

Zaczynaliśmy rozmowy z administracją republikańską prezydenta George’a Busha seniora, a cały proces wejścia do Sojuszu dokonał się za czasów demokratycznej administracji prezydenta Billa Clintona.

Tak jest również i dzisiaj. Strategiczna współpraca polsko-amerykańska rozwija się niezależnie od tego, kto sprawuje władzę w Polsce i w Stanach Zjednoczonych. Dlatego w przededniu 25. rocznicy naszego dołączenia do Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz wizyty w Białym Domu zwołałem posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego po to, by omówić z przedstawicielami wszystkich sił politycznych w Polsce kluczowe kwestie dotyczące naszego bezpieczeństwa. Zależało mi na tym, żeby Polska wysłała jasny sygnał, że w tych sprawach mówimy jednym głosem.

Drodzy Rodacy!

Polska jest wiarygodnym i sprawdzonym sojusznikiem. Przeznaczamy ponad 4 procent PKB na utrzymanie i modernizację naszej armii – najwięcej procentowo w całym Sojuszu. Przez te 25 lat wielokrotnie pokazywaliśmy, że można na nas liczyć także, gdy było trzeba, walcząc ramieniem w ramię z armią amerykańską i pozostałymi armiami państw sojuszniczych. W obliczu wojny na Ukrainie i rosnących imperialnych dążeń Rosji, państwa tworzące NATO muszą działać w sposób odważny i bezkompromisowy.

Dokładnie tak, jak 25 lat temu potrzebujemy jedności, jedności i jeszcze raz jedności. W kluczowych decyzjach dotyczących inwestycji w bezpieczeństwo, w kwestii wydatków na cele obronne czy wspólnej strategii wsparcia dla broniącej się przed rosyjską agresją Ukrainy.

Dziś NATO wysła jednoznaczny i mocny sygnał, przyjmując w swoje szeregi Finlandię i Szwecję. To wydarzenie historyczne. Do Sojuszu przystępują państwa, które do tej pory przez lata zachowywały status neutralny. NATO zostaje dzięki temu bardzo istotnie wzmocnione.

Potrzebne są jednak kolejne odważne decyzje. W 2014 roku państwa Sojuszu zobowiązały się, że podniosą wydatki na cele wojskowe do 2 proc. PKB. Wojna na Ukrainie pokazała wyraźnie, że to Stany Zjednoczone są i powinny pozostać liderem w kwestii bezpieczeństwa w Europie i na świecie. Pozostałe kraje NATO muszą jednak również wziąć na siebie większą odpowiedzialność za bezpieczeństwo całego Sojuszu, intensywnie modernizować i wzmacniać swoje wojska.

Dlatego uważam, że konieczne jest zwiększenie poziomu wydatków na obronność z dwóch do trzech procent PKB przez wszystkie państwa Sojuszu. Będę do tego przekonywał naszych sojuszników. Będę to robił zarówno podczas rozpoczynającej się jutro wizyty w Stanach Zjednoczonych, jak i w kolejnych miesiącach przed lipcowym, jubileuszowym szczytem NATO w Waszyngtonie.

To, moim zdaniem, najlepsza odpowiedź na zagrożenia dla światowego bezpieczeństwa, z jakimi się dzisiaj mierzymy.

Szanowni Państwo! Drodzy Rodacy!

Nie ma silnej Europy bez Stanów Zjednoczonych i NATO. Tak jak nie będzie silnego NATO bez zaangażowania Europy. Nie było i nie ma lepszego gwaranta bezpieczeństwa niż Sojusz Północnoatlantycki. Polska jest dumna z bycia jego częścią od 25 lat.

**Niech żyje Sojusz Północnoatlantycki!
Niech żyje Polska!'**

**Konferencja prasowa w Warszawie /
Прес-конференція у Варшаві**

MILIONY ZŁOTYCH OD POLSKIEGO CARITASU DLA UKRAINY

Prawie 150 mln zł przeznaczyła Caritas Polska w 2023 roku na pomoc Ukrainie. Chodzi zarówno o wsparcie uchodźców w Polsce, jak i udzielane na terenie walczącego wciąż o wolność kraju. Łącznie w zeszłym roku kościelna organizacja pomogła ponad milionowi osób.

O szczegółach pomocy Kościoła udzielonej w minionym roku poinformowano podczas konferencji prasowej w Warszawie. Jak powiedział Radiu Watykańskiemu ks. Marcin Iżycki, dyrektor Caritas Polska, serca Polaków są nadal otwarte na potrzebujących sąsiadów.

„W drugim roku wojny na Ukrainę zostało przekazanych 61 mln zł. Jest to pomoc, która płynie z Caritas Polska i Caritas diecezjalnych. Do tego wsparcie w wysokości 87 mln zł otrzymali uchodźcy z Ukrainy, którzy są w Polsce. Oczywiście będziemy dalej wspomagać Ukrainę oraz pomagać uchodźcom w naszych 28 Centrach Pomocy na terenie kraju” – zaznaczył ks. Iżycki.

Potrzeby, chociaż są inne, to nadal wielkie. Według ONZ aż 17,6 mln mieszkańców Ukrainy potrzebuje pomocy humanitarnej, nie ma dostępu do podstawowych usług. Prawie 3 mln ludzi mieszka na liniach frontu. Caritas, prócz wysyłania transportów humanitarnych, pomaga też za pośrednictwem dwóch dużych akcji: „Paczka dla Ukrainy” i „Rodzina Rodzinie”. Z pierwszej formy wsparcia w zeszłym roku skorzystało 270 tys. osób. Z kolei w ramach akcji Rodzina Rodzinie dla potrzebujących przeznaczono ponad 10 mln zł.

Podczas konferencji prasowej za pomoc udzieloną Ukrainie dziękował biskup kijowsko-żytomierski Witalij Krywicki. Przypomniał, że wojna na Ukrainie nie trwa dwa lata, ale dziesięć. „Nie przestajemy być wdzięczni, może nie zawsze wspominaliśmy o tym, ale jesteśmy bardzo wdzięczni” – podkreślił bp Krywicki. Zapowiedział, że następną niedzielą będzie dniem modlitwy za wszystkich do-brodziejów. Mówiąc o bieżących potrzebach, wymienił artykuły spożywcze oraz laptopy

do nauki zdalnej dla dzieci. Wskazał, że brakuje drewna na opał, paliwa i materiałów budowlanych.

Swoje działania podsumował też Zespół Pomocy Kościołowi na Wschodzie działający przy Konferencji Episkopatu Polski. Ks. Leszek Kryża, dyrektor biura, poinformował, że od 2022 roku zorganizowano 53 transporty pomocy humanitarnej. Jak dodał, sam był na Ukrainie 23 razy, między innymi na linii frontu, w Chersoniu, Zaporozżu, w Charkowie, Mikołajewie i Odessie, by na bieżąco koordynować wsparcie i zbierać informacje o aktualnych potrzebach, rozmawiać z ludźmi i podtrzymywać ich na duchu.

O wsparciu dla Ukrainy Radiu Watykańskiemu opowiedział też Krzysztof Zuba, delegat stanowy Rycerzy Kolumba w Polsce. „Po pierwsze nie ustajemy w modlitwie i łączymy wszystkich ludzi dobrej woli, żeby tę modlitwę podejmowali, kontynuujemy przekazywanie paczek na Ukrainę, na linię frontu. Trafiają do osób starszych i samotnych. Kontynuujemy też akcję zbierania i przekazywania dzieciom kurtek na zimę. Organizujemy spotkania dla sierot, wdów i rodzin, które ucierpiały z powodu wojny. Dodajemy im otuchy, pomagamy też osobom z Ukrainy w znalezieniu pracy” – wyliczał.

24 lutego minęła druga rocznica zbrojnej agresji Rosji na Ukrainę. Według danych przekazanych przez Caritas Polska zniszczonych zostało 170 tys. domów, 3281 instytucji edukacyjnych, 1554 placówki opieki zdrowotnej, 25 tys. km dróg i 494 budynki sakralne (kościóły, świątynie, meczety).

Tomasz Zielenkiewicz
vaticannews.va/pl

KONDOLENCJE Z POWODU ŚMIERCI ADAMA CHŁOPKA

Szanowni Koledzy, Przyjaciele i Rodacy

Z wielkim smutkiem informujemy, że 11 stycznia odszedł od nas Adam Chłopek, prezes Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie, wybitny pedagog oraz propagator oświaty i kultury polskiej na Ukrainie. Był kawalerem Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski, który otrzymał za wybitne zasługi w rozwijaniu polskiego systemu oświatowego i za działalność na rzecz polskiej mniejszości narodowej na Ukrainie.

O jego śmierci poinformowało Ogólnoukraińskie Metodyczno-Koordinacyjne Centrum Nauczania Języka i Kultury Polskiej w Drohobyczu.

Adam Chłopek całe swoje życie poświęcił rozwojowi polskiego systemu edukacji na Ukrainie, rozwojowi kultury w Drohobyczu oraz zachowaniu narodowej i historycznej pamięci o swojej małej ojczyźnie. Jego ogromne osiągnięcia edukacyjne obejmują założenie Polskiej Szkoły Sobotniej im. św. Królowej Jadwigi w Drohobyczu oraz utworzenie sieci szkół sobotnich na Ukrainie. Ponadto był założycielem Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie oraz funkcjonującego przy ZNP Ogólnoukraińskiego Koordinacyjno-Metodycznego Centrum Nauczania Języka i Kultury Polskiej.

Jego działalność edukacyjna skupiała się na wszechstronnym rozwoju uczniów, studentów polonistów oraz wsparciu nauczycieli. Inicjował szkolenia, seminaria, kursy, warsztaty i konferencje, mające na celu podnoszenie kwalifikacji nauczycieli języka polskiego. Zapewniał szkołom materiały dydaktyczne dotyczące kultury polskiej, tradycji, historii, języka i wybitnych Polaków.

Adam Chłopek był również aktywnym uczestnikiem wielu inicjatyw społecznych. Działał na rzecz odbudowy kościołów katolickich przejętych przez władze komunistyczne oraz wspierał odnowienie wielu kościołów rzymskokatolickich.

Jego niezwykła pasja, oddanie oraz wkład w rozwój polskiego szkolnictwa i kultury na Ukrainie pozostaną na zawsze w naszej pamięci. Składamy najszersze kondolencje rodzinie, przyjaciołom i kolegom Adama Chłopka.

Niech jego pamięć będzie wieczna.

**Z głębokim współczuciem Zarząd Żytomierskiego
Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie**

KOŚCIÓŁ ŚW. MIKOŁAJA JEST SPRAWĄ NIE TYLKO PARAFII, ALE UKRAINY

Tak proboszcz, ks. Paweł Wyszkowski rozpoczął konferencję prasową zwołaną w związku z zapowiedzą rządu, że odda świątynię w Kijowie wspólnocie katolickiej do 1 maja tego roku. Udział w niej wzięła przedstawicielka Ministerstwa Kultury i Polityki Informacyjnej.

Kościół św. Mikołaja w Kijowie obecnie należy do państwa oraz wymaga gruntownego remontu / Костьол св. Миколая у Києві наразі належить державі і потребує термінового капітального ремонту

Konferencja prasowa „50 dni do zwrotu kościoła św. Mikołaja”, na której mówiono o kwestiach związanych oddaniem świątyni jej prawowitym właścicielom – parafii katolickiej św. Mikołaja w Kijowie, była piątą od czasu pożaru świątyni we wrześniu 2021 roku.

„My, parafia św. Mikołaja, jako organizacja religijna, zaprosiliśmy państwa, aby publicznie, za pośrednictwem mediów, podziękować społeczeństwu za poparcie petycji w sprawie przekazania kościoła św. Mikołaja wspólnocie parafialnej w stałe użytkowanie. Poparło nas ponad 25 tys. osób, co po raz kolejny dowodzi, że zwrot kościoła św. Mikołaja nie jest sprawą jednej wspólnoty religijnej, czy nawet całego Kościoła, ale całego Kijowa i Ukrainy, o czym świadczy poparcie znanych osób świeckich, pisarzy, piosenkarzy i innych osobistości ukraińskich. Zebraliśmy się tutaj, aby opowiedzieć o postępach w powrocie Kościoła” – powiedział proboszcz parafii, o. Paweł Wyszkowski OMI, witając przybyłych.

Przypomnijmy, petycja w sprawie przekazania kościoła wspólnocie parafialnej została zarejestrowana na stronie internetowej Gabinetu Ministrów Ukrainy 27 października ubiegłego roku. 15 dni przed upływem terminu składania podpisów zebrano pod nią wymaganą przez ustawodawstwo liczbę 25 tys.

Proboszcz parafii św. Mikołaja podkreślił, że głównym celem konferencji jest zwrócenie uwagi opinii publicznej i mediów

na problem zniszczeń i znaczenie zwrotu kościoła św. Mikołaja jego historycznym właścicielom.

Następnie do Modlitwy Pańskiej zaprosił wszystkich bp Stanisław Szyrokoradiuk. Biskup pomocniczy diecezji kijowsko-żytomierskiej w latach 1995-2014, dziś kierujący diecezją odesko-symferopolską, był jednym z prelegentów konferencji. Oprócz bp. Szyrokoradiuka wystąpili na niej m.in. religioznawczyni Ludmiła Filipowicz, autorka ponad 500 publikacji naukowych i inicjatorka petycji do Gabinetu Ministrów Ukrainy o zwrot kościoła, kierownik Wydziału Zatwierdzeń i Zezwoleń Ministerstwa Kultury i Polityki Informacyjnej Natalia Wojcieszczuk oraz parafianin, ppłk Józef Dobrowolski, obrońca Ukrainy.

Ks. Wyszkowski zaznaczył, że konferencja poświęcona przez zwyciężeniu skutków zbrodniczego reżimu komunistycznego i przywróceniu praw Kościoła odbywa się dokładnie na 50 dni, czyli siedem tygodni, przed wielokrotnie obiecany, wielokrotnie relacjonowany w mediach, wyczekiwany od prawie 33 lat powrotem kościoła św. Mikołaja do parafii rzymskokatolickiej.

„Już od 32 lat nasza wspólnota parafialna zabiega o zwrot tego sanktuarium, które obecnie znajduje się w strasznym stanie, nie tylko wewnątrz, ale i na zewnątrz. I to jest swoisty symbol naszej Ukrainy walczącej o niepodległość, a teraz o zwrot swoich terytoriów. Tak samo my walczymy, aby ten

(Od lewej) Ks. Paweł Wyszkowski i bp Stanisław Szyrokoradiuk podczas konferencji prasowej (zdj. www.rkc.org.ua/) / Кс. Павел Вишковський (зліва) та єпископ Станіслав Ширококорadiюк під час прес-конференції (фото www.rkc.org.ua/)

obiekt, niesprawiedliwie zagarnięty, oddano tym, do których należał i powinien należeć. Chcemy zachować i odrestaurować tę unikalną kijowską budowlę autorstwa architekta Horodeckiego, aby służyła Bogu i cieszyła oczy mieszkańców stolicy i turystów. Dlatego serdecznie dziękujemy naszym gościom i wszystkim, którzy dzisiaj przybyli i wspierają nasze wysiłki na rzecz przywrócenia tej świątyni” – podsumował ojciec Paweł.

„Oddajcie Bogu to, co należy do Boga” – wielokrotnie podkreślał podczas swojego wystąpienia bp Szyrokoradiuk. „Kocham Ukrainę i moje serce boleje nad państwowością Ukrainy, kiedy prezydent [Leonid Kuczma – red.] obiecuje papieżowi Janowi Pawłowi II, że zwróci kościół, a potem kolejny prezydent również obiecuje, i to wciąż nie zostało zrealizowane. Dla mnie jako Ukrainka jest to obraźliwe. Jak to możliwe? Przecież prezydent obiecał. Dlaczego tak trudno zrozumieć, że to, co Boskie, należy oddać Bogu? Ten kościół został zbudowany dla Służby Bożej, aby ludzie mogli się modlić i chwalić Boga, prosić o łaski i błogosławieństwa dla Ukrainy, czy naprawdę tak trudno to zrozumieć? A teraz, kiedy patrzę na ten kościół, to taka jest nasza symbolika, tak żyjemy, w takim stanie jest nasza moralność, dlatego nie chcemy oddać Bogu tego, co należy do Boga, bo tak wygląda nasza dusza” – zauważył hierarcha.

Do dziennikarzy zwróciła się również Ludmiła Filipowicz. Powiedziała, że naukowcy zawsze opowiadają się za sprawiedliwością, a normalne społeczeństwo zawsze funkcjonuje według określonych zasad i reguł. „Sprawiedliwość powinna być zasadą, według której powinno funkcjonować normalne i cywilizowane społeczeństwo. A zasadą jest oddać to, co się zabrało, a co nie jest twoje, uznać właściciela tego, co sobie przywłaszczyłeś. Motywem, który skłonił mnie i wielu innych do podpisania petycji, jest właśnie przywrócenie tej sprawiedliwości dziejowej, bo nie można w nieskończoność kłamać o zwrocie kościoła parafii”.

Odpowiadając na pytania dziennikarzy, Natalia Wojcieszczuk stwierdziła, że obecnie „nie ma przeszkód prawnych dotyczących renowacji zabytku, a parafia może w tym uczestniczyć, ponieważ państwo nie ma funduszy”. Na co powiedziano jej, że parafia czeka na ten moment, ale najpierw państwo musi dotrzymać słowa i przekazać kościół parafii.

30 stycznia premier Denys Szmyhal stwierdził, że „zgodnie z załącznikiem do memorandum z 4 grudnia 2023 roku Ministerstwo Kultury i Polityki Informacyjnej oraz organizacja religijna uzgodniły, iż ministerstwo zobowiązuje się przekazać zabytek do stałego użytkowania organizacji religijnej do dnia 1 maja 2024 roku”.

Tetiana Petrowska

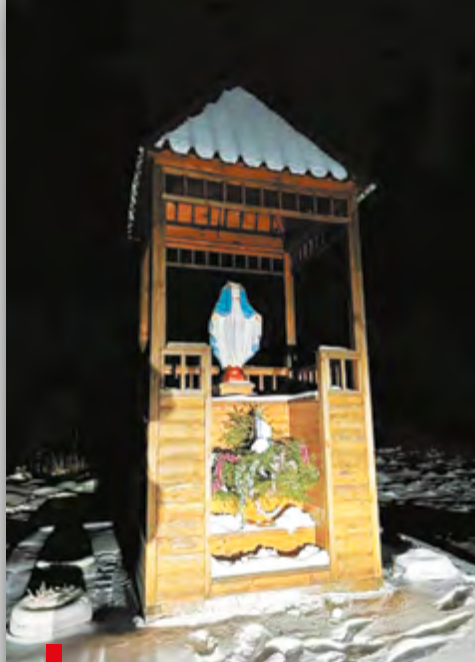

Figura Matki Bożej zniszczona przez nieznanych sprawców / Невідомі зловмисники понищили статую Богородиці

Odnowioną figurę poświęcił ks. Wiktor Prychodko / Статую Матері Божої відреставровано та освячено кс. Віктором Приходьком

FIGURA MATKI BOŻEJ ODNOWIONA

Rzeźba Maryi znajdująca się przy autostradzie Zwiahel-Żytomierz, w pobliżu wsi Nowy Zawód w obwodzie żytomierskim, którą nieznani sprawcy pozbawili głowy, została odrestaurowana. Posąg wrócił na miejsce i 26 stycznia ponownie go poświęcono.

O profanacji świętej figury poinformował 17 stycznia proboszcz konkatedry św. Zofii w Żytomierzu, ks. Witalij Bezszykury na swoim profilu na Facebooku. Napisał, że posąg Matki Boskiej, który znajdował się w przydrożnej kapliczce przy autostradzie Zwiahel-Żytomierz, został zniszczony. „Trasa Zwiahel-Żytomierz. Kaplica na zakręcie do wsi Nowy Zawód. Tak wygląda figura Matki Bożej. A to jest w naszym rodzinnym regionie żytomierskim. Boże przebac ten akt wandalizmu. Święta Maryjo Dziewico, przebac tym, którzy uczynili to Twojej postaci. Najświętsza Maryjo Dziewico, przebac, chroń i módl się za nami grzesznymi” – czytamy we wpisie ks. Bezszykurego.

Do sytuacji odniósł się proboszcz parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny we wsi Nowy Zawód, ks. Wiktor Prychodko. Kaplica stoi obok zakrętu prowadzącego do wioski. Zdaniem księdza do profanacji doszło przed Bożym Narodzeniem, gdzieś 20 grudnia.

Jak mówi o. Prychodko, to nie pierwszy przypadek znieważenia figury Matki Boskiej w tym miejscu. Zdarzyło się to już kilka razy. Zawsze jednak udało się naprawić posąg, gdyż odcięta głowa znajdowała się gdzieś w pobliżu. Ale tym razem po dokładnych poszukiwaniach niczego nie znaleziono.

Przypomnijmy, że w ostatnim czasie dochodziło już do profanacji wizerunku Matki Bożej w diecezji kijowsko-żytomierskiej. Przed uroczystością Wszystkich Świętych w Kijowie, w dzielnicy Pozniaky, nieznani sprawcy znieważyli figurę Matki Boskiej – odcięli jej ręce i ukradli fragment figury Jezusa Chrystusa. Po tym zdarzeniu ordynariusz diecezji wezwał do modlitwy wynagradzającej za zniewagę świętej figury.

„Niech Święta Maryja chroni każdego podróżnika, a także wszystkich, którzy przyczynili się do odnowienia Jej figury” – napisał ks. Bezszykury 26 stycznia.

Redakcja

JULIUSZ ZARĘBSKI (1854–1885).

W 170. rocznicę urodzin kompozytora

To jedna z czołowych postaci świata muzycznego Żytomierszczyzny. Tu, w Żytomierzu, urodził się, uczęszczał do gimnazjum, otrzymał gruntowne muzyczne wykształcenie, w salonach żytomierskich elit dawał pierwsze koncerty publiczne. Tu też wziął ślub z Johanną (Janiną) Wenzel, tu spędził ostatnie miesiące życia oraz został pochowany na Cmentarzu Polskim. W pobliżu mogiły pianisty znajdują się groby jego rodziców... Niestety, w rodzinnym mieście jego talentu nie rozpoznano ani nie podziwiano, a o nim samym długo nie pamiętano.

**Konkatedra św. Zofii w Żytomierzu /
Конкатедральний собор св. Софії у Житомирі**

Po co w ogóle zajmujemy się życiem i twórczością Juliusza Zarębskiego? Odpowiedź jest prosta. Że zacytuję Walentego Grabowskiego, wieloletniego prezesa Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie, który na podobne pytanie władz odpowiedział swego czasu: „Bo on jest nasz, rozumieją państwo”. Kluczem jest tu przynależność do narodu, do tej samej ziemi, do kultury oraz jej korzeni, z czego dzisiaj czerpiemy. Kulturę regionu stworzyli nasi przodkowie - cała plejada żytomierskich twórców. Do niej należy też Juliusz Zarębski. To jest właśnie odpowiedź.

Przypominamy Juliusza Zarębskiego, aby nasza ziemia pamiętała o tych, którzy tworzyli na niej kulturę, aby nasze dzieci wiedziały, skąd ich ród, aby wspólnota stworzona dawno temu jako wspólnota europejska miała szanse przetrwania. Bez ciągłości oraz zachowania mocnych podwalin wspólnej kultury takiej możliwości nie będzie.

Dlatego przez ostatnie 35 lat istnienia Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie my, jego członkowie, organizujemy przy okazji kolejnych okrągłych rocznic związanych z życiem Juliusza Zarębskiego uroczystości, a także popularyzujemy jego twórczość.

Juliusz Zarębski był twórcą o szerokim wachlarzu umiejętności: pianistą wirtuozem, kompozytorem, wykładowcą konserwatorium, odważnym badaczem technicznych nowości. Wciąż nie wiadomo, czy data jego urodzin przypada na 28 lutego czy 3 marca. W różnych dokumentach widnieje inna. Dodatkowych trudności w ustaleniu właściwej przysparza datowanie według starego i nowego porządku (starego i nowego stylu), związane z przechodzeniem poszczególnych krajów z kalendarza juliańskiego (starego porządku) na gregoriański (nowego porządku). Przykładowo według nowego stylu data 10 stycznia oznacza według starego stylu 22 stycznia. Jako że kalendarz gregoriański (nowy styl) wyprzedza juliański (stary styl), w XIX wieku różnica ta wynosiła 12 dni, a od 1900 roku - 13 dni. Obecnie badacze próbują dotrzeć do sedna sprawy i przedstawić sprawę jednoznacznie. Ścisłość i precyzja dat, owszem, mają ogromny sens w przypadku rozpraw naukowych,

Płaskorzeźba Juliusza Zarębskiego, polskiego kompozytora i pianisty, twórcy słynnego „Kwintetu fortepianowego g-moll”, powszechnie uważanego za najwybitniejsze dzieło polskiejkameralistyki romantycznej (rzeźba Andrzeja Pruszyńskiego) / Барельєф Юліуша Зарєбського, польського композитора і піаніста, автора знаменитого фортепіанного Квінтену g-moll, котрий вважається найвидатнішим твором польської романтичної камерної музики (скульптура Андрея Прушинського)

jednak dokładne ustalenie daty urodzin Juliusza Zarębskiego nie ma istotnej wagi przy ocenie jego dokonań.

Aby popularyzować twórczość Juliusza Zarębskiego, należy włączyć jego postać do programów szkolnych na różnych poziomach nauczania.

W obecnym, 2024 roku obchodzimy okrągłą – 170. – rocznicę jego urodzin. Dlatego społeczność Żytomierszczyzny szykuje się, aby ten rok był szczególnie obfity w działania poświęcone pamięci kompozytora, żeby imię Juliusza Zarębskiego zabrzmiało głośno, żeby wśród mieszkańców utrwalić wiedzę o tej postaci i jej dokonaniach.

Juliusz Zarębski zmarł młodo, w wieku zaledwie 31 lat. Jego talent kompozytorski nie zdążył się rozwinąć w pełni. Nie pozostawił zbyt obszernej spuścizny, takiej jak kompozytorzy żyjący dłużej. Ale to co mamy, co pozostało po nim, świadczy o ogromnym talencie i nowatorstwie w muzyce, którą komponował.

Po przeglądzie dostępnej dzisiaj literatury przedmiotu nasuwa się jeden wniosek: książki i artykuły na jego temat ukazywały się przy okazji okrągłych, mniej lub bardziej znaczących rocznic związanych z życiem i twórczością Juliusza Zarębskiego. Niewielu badaczy pisało o samym kompozytorze i jego spuściznie. Praktycznie mamy zaledwie kilka publikacji książkowych przedstawiających wężej lub szerzej tę tematykę.

Dorobkiem oraz życiem Juliusza Zarębskiego wśród muzykologów zajmowali się tacy badacze jak Tadeusz Strumiłło, Igor Bełza, Kira Szamajewa oraz wieloletni propagator muzyki i postaci Zarębskiego Ryszard Daniel Goliańek.

Poniżej przypominam fragmenty artykułów o Zarębskim dostępnych w Internecie*.

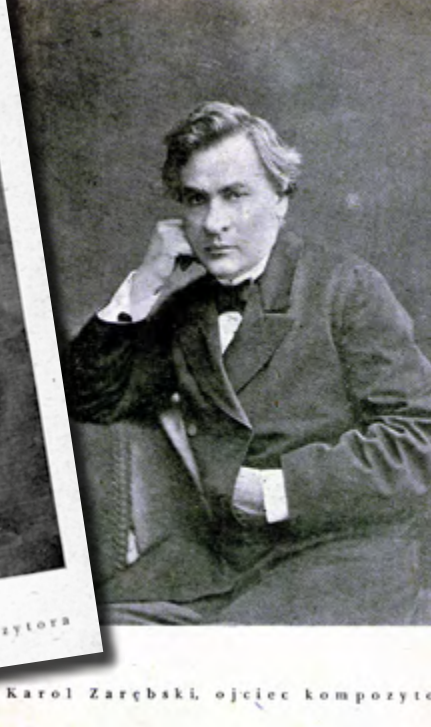
Juliusz Zarębski uczył się muzyki od małości. Pierwszą jego nauczycielką była matka, potem znana wówczas w Żytomierzu pianistka Łucja Rucińska oraz wirtuoz skrzypiec, Czech Ernst Nesvadba. Juliusz uczęszczał do żytomierskiego gimnazjum, które ukończył z wyróżnieniem. Studiował w konserwatoriach w Wiedniu i Petersburgu. Wielkim jego mistrzem był Liszt, pod którego okiem doskonalił swe umiejętności w Rzymie, Weimarze i Budapeszcie. Liszt opiekował się Zarębskim, występując z nim na wspólnych koncertach i ułatwiając mu dzięki swoim wpływom publikację utworów. Koncerty odbywane w całej Europie (Odessa, Kijów, Rzym, Neapol, Konstantynopol, Warszawa, Paryż, Londyn) przyniosły Zarębskiemu wielką sławę.

W 1878 roku zainteresował się fortepianem o dwóch klawiaturach (górny rząd klawiszy był lustrzanym odbiciem dolnego, tzn. dźwięki szły na odwrót), wynalazkiem Francuzów, braci Alfreda i Edwarda Mangeotów. W ciągu dwóch miesięcy nauczył się grać na tym instrumencie i zaprezentował go podczas Wystawy Światowej w Paryżu tego samego roku. Było to spektakularne i szokujące publiczność oraz krytyków i muzyków novum. Zgodnie z życzeniem twórców fortepianu to Zarębski miał uczyć kolejnych pianistów gry na nowym instrumencie. I robił to z sukcesem. Napisał nawet podręcznik tej gry. Wynalazkowi jednak nie sędzone było wejść do powszechnego użytku.

1 stycznia 1879 roku Juliusz Zarębski zawarł w Żytomierzu związek małżeński z niemiecką pianistką Johanną (Janiną) Wenzel, studentką Liszta, a rok później został zatrudniony w Konserwatorium Brukselskim na stanowisku

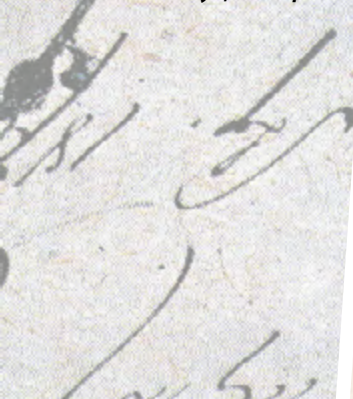

Anastazja Zarębska, matka kompozytora

Karol Zarębski, ojciec kompozytora

Rodzice Juliusza Zarębskiego Anna i Karol Zarębscy. Pochowani na Polskim Cmentarzu w Żytomierzu (zdj. T. Strumiłło „Zarębski”) / Батьки Юліуша Зарембського Анна та Кароль Зарембські. Поховані на Польському цвинтарі в Житомирі (фото Т. Струмилло „Зарембський”)

skrzypek Jenő Hubay, Juliusz i Janina Zarębscy

Zdjęcie przedstawiające Liszta, Hubay Jenő (skrzypek i kompozytor), Juliusza i Janinę (Johannę) Zarębskich. Bruksela 1881 r. / Фотографія Ліста, Ене Хубаї (угорського скрипала, композитора), Юліуша та Яніни (Йоганни) Зарембських. Брюссель 1881 р.

Maria Zarębska, siostra kompozytora / Марія Зарембська, сестра композитора

**Juliusz Zarębski (1854–1885) /
Юліуш Зарембський (1854–1885)**

**Juliusz Zarębski i Johanna Wenzel
(po ślubie Janina de Zarębska) /
Юліуш Зарембський та Йоганна
Венцель (після одруження – Яніна
де Зарембська)**

**Grób Juliusza Zarębskiego na Polskim
Smentarzu w Żytomierzu /
Могила Юліуша Зарембського
на Польському цвинтарі в Житомирі**

profesora fortepianu. Zarzysowanej perspektywie stabilizacji życiowej i zawodowej szybko zaczęła jednak zagrażać choroba płuc. Mimo podejmowanych prób leczenia choroba przerodziła się w gruźlicę, co zmusiło Zarębskiego do odbycia kuracji w Soden koło Frankfurtu (w sierpniu 1883) i Davos (od grudnia 1883 do wiosny 1884). Między tymi dwoma wyjazdami, jesienią 1883, wystąpił po raz ostatni w Warszawie na prywatnym koncercie u wydawcy Gebethnera. Z prowadzonej z Davos korespondencji Zarębskiego z Józefem Ignacym Kraszewskim wynika, iż kompozytor nosił się z zamiarem napisania opery polskiej wzorowanej na Wagnerowskim dramacie muzycznym. Postępująca gruźlica przekreśliła wszystkie plany i marzenia młodego twórcy i ostatecznie doprowadziła do śmierci kompozytora 13 listopada 1885 roku.

Zarębski należy do tego samego pokolenia kompozytorów, co Elgar, Mahler, Debussy, Sibelius czy Paderewski. Podobnie jak Chopin był twórcą dzieł niemal wyłącznie fortepianowych, choć dzięki doskonałej znajomości instrumentacji i wycucia walorów kolorystycznych wychodził poza krąg jednego instrumentu.

W jego postawie artystycznej i stylistyce jego kompozycji zaznaczają się wyraźne inspiracje muzyką Chopina i Liszta. W oparciu o te dwa wzorce dążył do wykształcenia własnego stylu. W momencie, gdy doświadczenie kompozytorskie brało górę nad pianistycznym Zarębskiego dopadła wyniszczająca choroba, która nie pozwoliła się rozwinąć wspaniałemu talentowi.

Spuścizna twórcza Zarębskiego, nazywanego przez badaczy i romantykiem, i prekursorem impresjonizmu, obejmuje ok. 50 dzieł zróżnicowanych pod względem gatunkowym i estetycznym. Trzon jego twórczości stanowią wirtuozowskie utwory fortepianowe, wśród których szczególnie ceniony jest „Wielki polonez Fis-dur” oraz cykl „Róże i cierń”. Największą popularnością cieszy się natomiast „Kwintet fortepianowy”, coraz częściej uznawany za najwybitniejsze dzieło kameralne w polskiej muzyce XIX wieku.

Muzyka istnieje, kiedy brzmi i możemy jej słuchać. Kompozycje Juliusza Zarębskiego doczekały się - dopiero teraz - publikacji dźwiękowych. Pierwszym wykonawcą, który nagrał wszystkie utwory fortepianowe Zarębskiego, jest Piotr Sałajczyk, pianista i kameralista, ceniony w świecie muzycznym za wszechstronność i kreatywność. A także pedagog - prowadził klasę fortepianu w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Sałajczyk był wielokrotnie nagradzany na festiwalach i konkursach międzynarodowych. Jest laureatem nagrody fonograficznej Fryderyk oraz nagrody Orfeusz, przyznanej „za wybitne kreacje wykonawcze muzyki polskiej”. W kręgu zainteresowań pianisty pozostaje zarówno muzyka najnowsza, jak i nieznaną muzyka polskiego romantyzmu. Szczególną uwagą darzy twórczość Zarębskiego.

W 2017 na rynku ukazał się czteropłytkowy album, na którym Piotr Sałajczyk zarejestrował komplet dzieł fortepianowych Juliusza Zarębskiego. Trzy płyty zawierają utwory na fortepian solo, na czwartej można posłuchać utworów na cztery ręce w wykonaniu Piotra Sałajczyka i Marii Szwajgier-Kułałkowskiej. Piąta - ostatnia - płyta CD, na której Sałajczyk uwiecznił niewydane dzieła Juliusza Zarębskiego, ukazała się w roku 2023. W tym samym roku Polskie Wydawnictwo Muzyczne wydało pierwszy tom dzieł fortepianowych Juliusza Zarębskiego w redakcji Sałajczyka. Rok później - dwa zeszyty utworów fortepianowych tego kompozytora: „Mazurki koncertowe” w opracowaniu Piotra Sałajczyka oraz „Utwory charakterystyczne” opracowane przez Grzegorza Manię.

Zgłębianie życia i twórczości Juliusza Zarębskiego w roku jubileuszu kompozytora trwa. Prowadzone są intensywne kwerendy w archiwach Żytomierza, Paryża, Brukseli, przeszukiwane są zasoby bibliotek w Polsce, Niemczech, Belgii. Badaniami zajmują się naukowcy z Żytomierza. Kiedy już opublikują rezultaty swojej pracy, poznamy ich szczegóły. Dzisiaj można powiedzieć tylko tyle, że będzie to interesująca podróż na miarę wciągających kryminałów Agaty Christie. Zawile drogi życia kompozytora wiodą bowiem do różnych zakątków Europy, prowadzą również za ocean, do obu Ameryk.

Dzięki pracy naukowców poznamy najbliższe otoczenie Juliusza Zarębskiego, rodzinę jego żony, skąd pochodziła, kim i jaka była, jak mogło dojść do ślubu panny wyznania niekatolickiego z zaboru niemieckiego i młodzieńca katolika z zaboru rosyjskiego. Badacze uchylą rąbka tajemnicy i ujawnią, co się stało z najbliższymi kompozytora, jakie losy spotkały żonę Johannę i córkę Wandę.

Prace naukowców, które do teraz były mniej dostępne szerszemu gronu czytelników, zostaną upowszechnione. Chodzi o publikacje bliskie czasom, w których Juliusz Zarębski żył i tworzył, a które są nieobecne w szerokim obiegu, ani nawet w wykazach bibliograficznych dotyczących omawianego tematu. Czytelnicy dowiedzą się, co łączy popiersie Juliusza Zarębskiego w konkatedrze św. Zofii w Żytomierzu z popiersiem Fryderyka Chopina, które się znajduje w kościele Świętego Krzyża na warszawskim Krakowskim Przedmieściu.

W Żytomierzu trwa Rok Juliusza Zarębskiego. Zaplanowano szereg imprez kulturalnych poświęconych naszemu wybitnemu krajanowi. Będziemy je realizowali na miarę sił i możliwości. Zachęcamy wszystkich do uczestnictwa.

Elwira Gilewicz

*<https://portalmuzykipolskiej.pl/pl/osoba/6789-juliusz-zarebski/bibliografia>
https://pwm.com.pl/pl/kompozytorzy_i_autorzy/315/juliusz-zarebski/index.html
<https://culture.pl/pl/tworca/juliusz-zarebski>
<https://polskabibliotekamuzyczna.pl/encyklopedia/zarebski-juliusz/>

WOJENNE KOŁĘDOWANIE NA UKRAINIE

XVIII Ogólnoukraiński Festiwal Polskiej Kolędy na Żytomierszczyźnie odbył się 16 grudnia w Akademickim Teatrze Lalek w Żytomierzu. Imprezę zorganizowały Korosteński ZPU i Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie przy wsparciu Konsulatu Generalnego RP w Winnicy.

**Na scenie Zespół Pieśni i Tańca „Dzwoneczki” /
На сцені – ансамбль пісні і танцю „Дзвонечки”**

**Mistrzowskie wykonanie kolęd przez Wojskową Orkiestrę Instytutu Wojskowego im. S. Korolowa pod batutą wyróżnionego tytułem „Zasłużony dla Kultury Ukrainy” majora Pawła Osińskiego /
Майстерне виконання різдвяних колядок військовим оркестром військового інституту ім. С. Корольова під орудою майора Павла Осінського – заслуженого артиста України**

Festiwal Polskiej Kolędy na Żytomierszczyźnie jest jednym z największych tego rodzaju imprez na Ukrainie. Jego organizatorom przyświeca cel główny: pielęgnowanie polskiej tradycji śpiewania kolęd i pastorałek, ochrona przed zanikaniem zwyczajów kołędowania oraz prezentacja twórczości kołędniczej.

W tym roku bogaty repertuar polskich i ukraińskich kolęd i pastorałek zaprezentowało 18 uczestników z Chmielnickiego, Horoszoza, Korostenia i Żytomierza. Ze względu na wojnę występowali online lub offline.

W kraju toczącym walkę z agresorem święta, imprezy i spotkania okolicznościowe odbywają się inaczej niż zazwyczaj. Tak było i w przypadku festiwalu. Soliści i zespoły wykonywali polskie kolędy i pastorałki między alarmami bombowymi.

Z krótkimi przemówieniami zwrócili się do obecnych konsul generalny RP w Winnicy Damian Ciarcński, Daniel Urbanowski i Albert Dyna z Płocka, partnerskiego miasta Żytomierza, oraz Aleksander Piwowarski z Żytomierskiej Obwodowej Administracji Państwowej. Wszyscy mówcy podkreślali wagę kołędowania oraz życzyli pokoju i nadziei w tych trudnych dla Ukrainy czasach.

Ze sceny popłynęły dźwięki kolęd tradycyjnych oraz tych mniej znanych. Wszyscy wykonawcy dostarczyli publiczności wielu pozytywnych emocji i wzruszeń. Widzowie żywiłowo oklaskiwali artystów, wyrażając w ten sposób swoje uznanie dla ich wysokiego poziomu wykonania i zaangażowania.

Festiwal Polskiej Kolędy na Żytomierszczyźnie jest jednocześnie

pierwszym etapem eliminacji do Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika odbywającego się co roku w Będzinie (Polska). Do udziału w nim jury zakwalifikowało Dmytra Łysenkę z Liceum nr 28, a poza konkursem Wojskową Orkiestrę Instytutu Wojskowego im. S. Korolowa pod batutą wyróżnionego tytułem „Zasłużony dla Kultury Ukrainy” majora Pawła Osińskiego. Wyróżnienie otrzymał Polski Amatorski Ludowy Zespół Wokalny „Rozmaryn” działający przy Centrum Kulturalno-Oświatowym im. J. Słowackiego Wspólnoty Polskiej miasta Chmielnickiego.

Wszyscy uczestnicy konkursowych zmagani zostali obdarowani dyplomami i upominkami. Na zakończenie wykonawcy zaśpiewali „Wśród nocnej ciszy”. Publiczność przyłączyła się do śpiewu i po chwili cała sala teatru wypełniła się dźwiękami polskiej kolędy.

Aleksander Piwowarski oraz konsul Damian Ciarcński podziękowali Viktorii Laskowskiej-Szczur za zorganizowanie kołędowego święta.

Ze swojej strony Wiktoria Laskowska przekazała podziękowania dla prezydenta Płocka Andrzeja Nowakowskiego za pamięć o Polakach mieszkających w Żytomierzu. Warto przypomnieć, że miasto otrzymało pomoc humanitarną z Płocka w ramach Akcji Paka dla Rodaka.

Przy dźwiękach kolęd wszyscy składali sobie życzenia zdrowych, wesołych i spokojnych świąt Bożego Narodzenia. Życzenia te nabrały szczególnego wymiaru w trudnej aktualnie ukraińskiej rzeczywistości.

Wiktoria Laskowska

**Organizatorzy i zdobywcy Grand Prix 30. Międzynarodowego Festiwalu Kołęd i Pastorałek w Polsce /
Організатори та володарі Гран-прі 30-го Міжнародного фестивалю колядок і щедрівок у Польщі**

KOLEDNICY Z ŻYTOMIERZA NA ŚLĄSKU PO RAZ 13.

30

30. Międzynarodowy Festiwal Kołęd i Pastorałek w Będzinie, spotkania z marszałkiem województwa śląskiego Jakubem Chełstowskim i premierem Walii Markiem Drakefordem, koncerty, warsztaty, wycieczki, a na koniec występ w Pałacu Prezydenckim w Warszawie i rozmowa z ministrem Andrzejem Derą - tak wyglądał program pobytu żytomierzan w Polsce.

**Na festiwalu w Będzinie Dmytro Łysenko otrzymał wyróżnienie /
Дмитро Лисенко на фестивалі в Бєндзїні отримав відзнаку**

Tegoroczna, 13. edycja projektu „Kolednicy z Żytomierza” odbyła się w dniach 10-16 stycznia 2024 roku pod honorowym patronatem marszałka województwa śląskiego Jakuba Chełstowskiego. Celem organizowanej na Śląsku imprezy jest zachęcenie do wspólnego koledowania, a w czasie, kiedy Ukraina zмага się z rosyjską agresją, dodatkowym jej walorem było stworzenie okazji do zapoznania się i zbliżenia rodaków z obu krajów. Program wizyty obejmował również spotkania z władzami województwa śląskiego oraz śląskich miast.

Z repertuarem polskich i ukraińskich koled oraz pieśni ludowych i patriotycznych wystąpili zwycięzcy XVIII Ogólnoukraińskiego Festiwalu Polskiej Koledy na Żytomierszczyźnie: Wojskowa Orkiestra Instytutu Wojskowego pod batutą Pawła Osińskiego, soliści Roman Zdanewicz, Wiktor Sycz, Witalij Dmytruk, Marian Pryszlak, Mychajło Minicz, Wioleta Osińska i Katarzyna Kłosowska oraz Dmytro Łysenko. Koncerty poprowadziła prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska.

Występy koledników zachwyciły swoją różnorodnością i wysokim poziomem wykonawstwa.

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL KOŁĘD I PASTORAŁEK

Głównym punktem pobytu artystów z Żytomierza na Śląsku jest udział w Międzynarodowym Festiwalu Kołęd i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika w Będzinie. W tym roku impreza obchodziła jubileusz 30-lecia istnienia. Honorowy patronat nad nią objął prezydent Andrzej Duda.

Podczas koncertu galowego 14 stycznia wypełniona po brzegi Będzin

Arena była świadkiem niezwykle oczystości. Grand Prix 30. Międzynarodowego Festiwalu Kołęd i Pastorałek i nagroda w wysokości 20 tys. zł ufundowana przez prezydenta Będzina Łukasza Komoniewskiego powędrowała do Orkiestry Wojskowej Żytomierskiego Instytutu Wojskowego im. S. Korolowa pod batutą wyróżnionego tytułem „Zasłużony dla Kultury Ukrainy” majora Pawła Osińskiego oraz solistki Katarzyny Kłosowskiej. Wyróżnienie w kategorii soliści - dzieci otrzymał Dmytro Łysenko z Liceum nr 28 im. Hetmana Iwana Wyhowskiego w Żytomierzu.

Grand Prix Festiwalu jest w historii dokonań orkiestry istotnym osiągnięciem. Warto nadmienić, że otrzymaną nagrodę przeznaczyła na zakup dronów dla Sił Zbrojnych Ukrainy. Muzykami w orkiestrze są żołnierze, którzy na co dzień pełnią służbę, dyżury, ale też uczestniczą w wydarzeniach muzycznych, jeżdżą z koncertami na wschód Ukrainy.

Organizator będzińskiego festiwalu i jego dyrektor, ks. Piotr Piłśniak został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, nadanym przez prezydenta Andrzeja Dudę. Odznaczenie wręczył sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, minister Andrzej Dera. Ksiądz Piotr Piłśniak otrzymał też złoty medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, nadany przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego, prof. Piotra Glińskiego. Wyróżnienie wręczyli senator RP Halina Bieda i prezes Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Stefan Gajda.

Na scenie Będzin Areny podczas koncertu galowego zaprezentowało się 19 artystów. Wcześniej (od 11 do 13 stycznia) odbył się konkurs, w którego szranki stanęło 135 wykonawców: 62

solistki, 6 solistów, 12 duetów, 5 tercetów, 6 zespołów folklorystycznych, 15 zespołów wokально-instrumentalnych, 18 zespołów wokalnych i 11 chórów. Oceniało ich festiwalowe jury w składzie: przewodniczący Wiesław Ochman (śpiewak operowy), prof. dr hab. Katarzyna Sokołowska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), dr hab. Teresa Krasowska (prof. Instytutu Muzyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) i dr hab. ks. Paweł Sobierajski (prof. - Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach). Ostatecznie miejscami na podium jury nagrodziło 39 artystów i przyznało 17 wyróżnień w 11 kategoriach. Łączna pula nagród wyniosła 135 200 zł.

KOLĘDNICY Z ŻYTOMIERZA

Inauguracyjny koncert kolędników z Żytomierza i spotkanie z marszałkiem województwa śląskiego Jakubem Chełstowskim oraz premierem Walii Markiem Drakefordem odbyło się w siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” w Koszęcinie. Żytomierzanie zauroczyli swoim występem gospodarzy Śląska i gości z Walii (Wielka Brytania). W swoim wystąpieniu Wiktoria Laskowska nawiązała do podpisanej umowy między obwodem żytomierskim i województwem śląskim oraz zaznaczyła, że prawdziwa przyjaźń sprawdziła się w czasie wojny

- pomoc ze Śląska płynęła od pierwszych dni napaści Rosji na Ukrainę - oraz podziękowała narodom Anglii i Polski za wsparcie narodu ukraińskiego w czasie agresji rosyjskiej.

Marszałek Jakub Chełstowski zadeklarował dalszą pomoc dla Ukrainy a przede wszystkim dla partnerskich regionów. Premier Marek Drakeford zaznaczył, że naród ukraiński walczy o niepodległość, wartość, która jest bliska narodowi Walii. Warto nadmienić, że następnego dnia Śląsk i Walia podpisały porozumienie o współpracy.

Gwoździem koncertu był występ orkiestry wojskowej. Zaprezentowany repertuar został entuzjastycznie przyjęty przez publiczność. Największy aplauz zdobył utwór „Stefania”, który przyniósł Ukrainie zwycięstwo na Konkursie Piosenki Eurowizji 2022 w Turynie.

Goście z Żytomierza wystąpili jeszcze w Chorzowie (11 stycznia), Koszęcinie (12 stycznia), Częstochowie (13 stycznia), Rusinowicach (14 stycznia) oraz w partnerskim mieście stolicy obwodu żytomierskiego Bytomiu (15 stycznia).

Chorzowski Miejski Dom Kultury „Batory” był wypełniony po brzegi publicznością, która przyszła posłuchać najpiękniejszych polskich i ukraińskich kolęd i pastorałek, pieśni ludowych i patriotycznych w wykonaniu żytomierskich artystów. Do koncertu doszło dzięki

Mistrzowskie wykonanie kolęd przez solistkę Katarzynę Kłosowską i Wojskową Orkiestrę Instytutu Wojskowego im. S. Korolowa / Майстерне виконання різдвяних колядок солісткою Катериною Кловоською та військовим оркестром військового інституту ім. С. Корольова

Delegacja z Ukrainy podziękowała premierowi Rządu Walii Markowi Drakefordowi za wsparcie Ukrainy / Делегація з України подякувала прем'єр-міністру уряду Уельсу Марку Дрейкфорду

Inauguracyjny koncert i spotkanie z marszałkiem województwa śląskiego Jakubem Chełstowskim oraz premierem Walii Markiem Drakefordem / Інавгураційний концерт та зустріч з маршалком Сілезького воєводства Якубом Хелстовським та прем'єр-міністром Уельсу Марком Дрейкфордом

**Pielgrzymka na Jasną Górę /
Паломництво на Ясну Гору**

**Po raz pierwszy żytomierscy kołędnicy wystąpili w Częstochowie /
Вперше житомирські колядники завітали до міста Ченстохова**

**Koncert charytatywny dla pensjonariuszy Ośrodka Rehabilitacyjno-
Edukacyjnego pw. św. Rafała Archanioła w Rusinowicach /
Благодійний концерт в реабілітаційно-освітньому центрі
святого Архангела Рафаїла в Русиновицях**

Alinie Łysikowskiej, współorganizatorki Festiwalu Młodych Splot.

W Częstochowie kołędnicy wystąpili w kościele św. Stanisława Kostki. Po wieczornej mszy św. dali koncert wypełniony kołędami i pieśniami. Pomocy w organizacji koncertu udzieliła Urszula Cierniak. Na początku agresji rosyjskiej to właśnie ona organizowała wsparcie parafii św. Stanisława Kostki dla Ukrainy.

W Rusinowicach, stałym punkcie na trasie śląskich koncertów żytomierzan, zaśpiewali dla pensjonariuszy Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjnego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej pw. św. Rafała Archanioła. Artyści z Żytomierza są tam zawsze gorąco przyjmowani. Radość dzieci nie miała końca.

Bytom jak zwykle przyjął kołędników z wielkim entuzjazmem, jako ambasadorów kultury polskiej i ukraińskiej. Prezydent miasta Mariusz Wołosz i wiceprezydent Adam Frasz zaprosili gości do siedziby miejskiej rady. Podziękowali im za przyjazd i deklarowali dalszą pomoc dla Ukrainy. Prezes Żytomierskiego Obwodowego ZPU Wiktoria Laskowska-Szczur wyraziła uznanie dla wysiłków podejmowanych przez partnerskie miasto na rzecz wsparcia uchodźców z Ukrainy i pomocy humanitarnej dla Żytomierza.

Koncert odbył się w kościele św. Jacka na Rozbarku. Podczas występu panowała prawdziwie rodzinna atmosfera. Wśród gości przybyłych do świątyni byli senator RP Halina Bieda, wiceprezydent Adam Frasz, prezes Towarzystwa Miłośników Lwowa Danuta Skalska i liczni kresowiaci. Senator Bieda wyraziła uznanie dla prezesa Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktorii Laskowskiej-Szczur oraz orkiestry wojskowej za wysiłki podejmowane na rzecz umocnienia relacji międzynarodowych i międzyludzkich.

Warto dodać, że koncerty w Bytomiu stały się piękną tradycją. To one przyczyniły się do podpisania umowy partnerskiej między tym miastem a Żytomierzem.

Żytomierzanie nie ograniczyli się do koncertowania. W Częstochowie, w Sanktuarium

Najświętszej Marii Panny na Jasnej Górze, modlili się przed cudownym wizerunkiem Matki Bożej o pokój na Ukrainie. W Bytomiu zwiedzili Operę Śląską. W siedzibie zespołu „Śląsk” wzięli udział w warsztatach edukacyjno-artystycznych. W trakcie blisko tygodniowego pobytu na Śląsku mieli okazję poznać tradycje kulturalne, zwyczaje religijne, folklor i kuchnię ziemi śląskiej.

WYSTĘP W PAŁACU PREZYDENCKIM

Wojskowa Orkiestra Żytomierskiego Instytutu Wojskowego z solistką Katarzyną Kłosowską i Dymitr Łysenko wystąpili też w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. Gości w imieniu pierwszej damy, Agaty Kornhauser-Dudy przywitał sekretarz stanu w KPRP Andrzej Dera. Wiktoria Laskowska podziękowała za wsparcie udzielone Ukrainie przez Polskę od początku rosyjskiej agresji. Minister Dera wyraził podziw dla wytrwałej i bohaterkiej postawy Ukraińców w czasie wojny.

Koncert w Pałacu Prezydenckim zakończył polskie tournée żytomierskich artystów.

Polski tydzień kołędników z Żytomierza, nasycony radością i atmosferą kołędniczą, zasłużenie uważany jest za święto wszystkich miłośników tradycji śpiewania pieśni bożonarodzeniowych, polskich i ukraińskich, podkreślając jedność, tradycje i wysokiej jakości sztukę kołędowania. Ich występ w Pałacu Prezydenckim w Warszawie dowodzi znaczenia projektu „Kołędnicy z Żytomierza” i uznania jego osiągnięć.

Projekt „Kołędnicy z Żytomierza” organizowany jest przez Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie oraz województwo śląskie. Partnerami przedsięwzięcia są: Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, Urząd Miasta Bytom, Miejski Dom Kultury Batory w Chorzowie oraz Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej pw. św. Rafała Archanioła w Rusinowicach. Do współpracy włączyły się też parafia św. Stanisława Kostki w Częstochowie i parafia św. Jacka w Bytomiu.

Wizyta kolędników z Żytomierza nie ma wyłącznie charakteru wydarzenia kulturalnego. Artystom towarzyszy delegacja, przybywająca w ramach umowy o współpracy między województwem śląskim i obwodem żytomierskim (w roku 2015 w Żytomierzu podczas Dni Kultury Polskiej została podpisana umowa o współpracy między województwem śląskim i obwodem żytomierskim; a w roku 2016 w Bytomiu podpisano umowę o współpracy między miastami: Bytom i Żytomierz). Delegaci z Ukrainy biorą udział w różnych oficjalnych spotkaniach, sprzyjających zacieśnianiu współpracy oraz przyczyniających się do budowania więzów przy jaźni między narodami. I tym razem Śląsk gościnnie podejmował rodaków z Żytomierza.

Słowa wdzięczności należą się organizatorom 30. Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastoralek w Będzinie oraz XIII edycji trasy koncertowej Kolędniczy z Żytomierza. A także tym wszystkim współorganizatorom i ofiarodawcom, którzy przygotowali pobyt delegacji z Żytomierza na gościnnej ziemi śląskiej. Projekt jest dofinansowany przez Senat w ramach opieki nad Polonią i Polakami za granicą.

Wiktorja Laskowska

**Po koncercie w partnerskim i gościnnym Bytomiu /
Після концерту в партнерському та гостинному місті Битом**

**W miejskiej radzie prezydent miasta Bytomia Mariusz Wołosz i wiceprezydent Adam Fras potkali się z delegacją z Żytomierza /
У міській раді Битома президент міста Маріуш Волош та віце-президент Адам Фрас зустрілися з делегацією із Житомира**

**W imieniu pierwszej damy RP sekretarz stanu w KPRP Andrzej Dera, powitał w Pałacu Prezydenckim Orkiestrę Wojskową Żytomierskiego Instytutu Wojskowego im. S. Korolowa i członków Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie /
Від імені Першої леді Польщі Агати Корнгаузер-Дуди Польщі військовий оркестр Житомирського військового інституту С. Корольова та членів Житомирської обласної Спілки поляків України привітав у Президентському палаці державний секретар КНРП Андрей Дера**

**Obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego w Żytomierzu /
Святування Міжнародного дня рідної мови в Житомирі**

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JĘZYKA OJCZYSTEGO W WOJENNYM ŻYTOMIERZU

„ Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego jest obchodzony na całym świecie 21 lutego. Ma na celu podkreślenie bogactwa różnorodności językowej globu, promocji wielojęzyczności i zachęcenie do nauki języków obcych – ich znajomość umożliwia komunikację, przez co zbliża do siebie ludzi. Obchody święta mają także zwrócić uwagę na potrzebę troski o język ojczysty, zważywszy że – jak podaje ONZ – w roku 2016 co najmniej 40 proc. języków używanych na świecie zagrożonych było wyginieciem, a tylko od 1950 roku zanikło 250 języków.

Inicjator dnia języka ojczystego UNESCO (Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury) opowiada się za zbliżeniem kultur i ich integracją, zwłaszcza poprzez język, ponieważ jest on istotnym czynnikiem rozwoju dziedzictwa duchowego świata.

W ramach obchodzonego na całym świecie święta języka ojczystego w Żytomierskiej Bibliotece Obwodowej odbyły się XVI Konkurs Ortograficzny „Mistrz ortografii polskiej” i quiz językowy. Uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego deklamowali wiersze.

**Quiz językowy cieszył się wśród uczniów Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego wielką popularnością /
Мовна вікторина Quiz серед учнів польської суботньо-недільної школи ім. І. Я. Падеревського користувалася великою популярністю**

Język ojczysty stanowi bezcenne dobro każdego narodu, podstawę jego tożsamości. Jest spoiwem łączącym naród, pozwala budować jego moralną siłę i trwać mimo zmiennych kolei losu. Ani władzom carskim, ani sowieckim nie udało się, mimo represji wobec Polaków, wykorzenić polskiej mowy i miłości do ojczyzny. Znajomość języka pozostała i dziś jest pielęgnowana.

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie 24 lutego zorganizował w Żytomierzu obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego. Zbiegły się w czasie z drugą rocznicą rozpoczęcia rosyjskiej agresji. Licznie przybyli do Żytomierskiej Biblioteki Obwodowej nauczyciele i uczniowie uczcili pamięć tych, którzy zginęli w obronie Ukrainy.

Następnie ponad 50 uczniów z Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego oraz z liceów nr 5, 6, 8, 23, 30 i 36 wzięło udział w XVI Konkursie Ortograficznym. Zanim zabrali się do pisania dyktanda, wysłuchali wiceprezes ŻOZPU Marii Piwowskiej, która przypomniała im wieloletnią tradycję obchodów Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego, podkreśliła wagę kształtowania nawyków poprawnej polszczyzny oraz życzyła uczestnikom połamania piór.

Tekst dyktanda został przygotowany i odczytany przez Alinę Laskowską, prace sprawdzali nauczyciele języka polskiego Lilia Biluk, Iryna Denysewicz oraz przewodnicząca komisji Maria Piwowska. Mistrzem ortografii polskiej została Tarnawska Sofia z Liceum nr 23, II miejsce zajęła Alina Nowikowa z Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego oraz Andrij Martinzon z Liceum nr 8, III – Polina Bużyńska z Liceum nr 6.

Po zakończeniu dyktanda w auli biblioteki odbył się quiz z udziałem 60 uczniów Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego. Nie zabrakło również deklamacji wierszy, uśmiechu i radości, słodczy oraz miłej zabawy!

Obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego przygotowały Alina Laskowska i Maria Piwowska.

Wiktorija Laskowska-Szczur

**Ponad 50 uczniów z Żytomierza zmagano się z trudnymi słówkami i zawiłościami gramatycznymi języka polskiego w dyktandzie „Mistrz ortografii polskiej” /
Понад 50 учнів Житомира успішно впоралися зі складними словами та хитросплетіннями польської мови у диктанті "Майстер польського правопису"**

**Na wydarzeniu nie zabrakło ciekawych gier historycznych IPN /
У рамках заходу відбулися цікаві історичні ігри IPN**

**Tekst dyktanda został przygotowany i odczytany przez Alinę Laskowską /
Диктант підготувала та читала Аліна Ляковська**

Zapłonęły znicze przy tablicy Jarosława Dąbrowskiego, autora wojkowego planu powstania styczniowego / Житомиряни запалили свічки біля пам'ятної дошки Ярослава Домбровського, автора військового плану Січневого повстання

Polacy oddali hołd uczestnikowi powstania styczniowego Janowi Paderewskiemu / Поляки вшанували пам'ять січневого повстанця Яна Ігнація Падеревського

Uczczenie pamięci Ksawerego Rucińskiego / Вшанування пам'яті Ксаверія Ручинського

W ŻYTOMIERZU TRADYCYJNIE UCZCZONO PAMIĘĆ POWSTAŃCÓW STYCZNIOWYCH

22 stycznia 1863 roku Tymczasowy Rząd Narodowy ogłosił manifest wzywający wszystkich mieszkańców przedrozbiorowej Rzeczypospolitej, „naród Polski, Litwy i Rusi”, do czynu zbrojnego przeciw Imperium Rosyjskiemu. Tak 161 lat temu zaczęło się powstanie styczniowe.

Wyjątkową kartą w historii Polski jest powstanie styczniowe. Żytomierszczyzna również chlubi się swoimi bohaterami. Członkowie Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie zapalili znicze i złożyli kwiaty w miejscach pamięci uczestników zrywu narodowowyzwoleńczego przeciwko rosyjskiemu zaborcy.

Członkowie i uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego działającej przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie z prezes ŻOZPU Wiktoria Laskowską-Szczur zapalili znicze przy tablicy Jarosława Dąbrowskiego na ul. Mała Berdyczowska oraz na grobach uczestników powstania Jana Paderewskiego (ojca Ignacego Jana Paderewskiego) i Ksawerego Rucińskiego, znajdujących się na Cmentarzu Polskim.

Prezes Laskowska nawiązała do historii wybuchu powstania styczniowego (1863–1864), ostatniego w wieku XIX i jednocześnie największego polskiego zrywu narodowego. W dziejach polskich insurekcji zajmuje ono miejsce wyjątkowe. Przede wszystkim trwało najdłużej ze wszystkich powstań. Po raz pierwszy w walkach wzięły udział wszystkie warstwy

społeczeństwa. Prowadziła je armia nieregularna, partyzancka, która stoczyła ok. 1200 bitew i potyczek. Poza tym miało największy zasięg, obejmujący wszystkie ziemie zaboru rosyjskiego wchodzące w skład Królestwa Polskiego, a także Litwę, Białoruś i Wołyń. Spotkało się też z poparciem międzynarodowej opinii publicznej.

Polacy z Wołynia, z Żytomierszczyzny brali czynny udział w powstaniu – powiat żytomierski był głównym ośrodkiem styczniowego zrywu w województwie wołyńskim – wielu z nich trafiło do więzień, zostało straconych, zesłanych do Syberii, a niektórzy musieli emigrować.

Warto zaznaczyć, że Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie stale opiekuje się polskimi grobami na Żytomierszczyźnie. Walenty Grabowski na łamach gazety „Radziecka Żytomierszczyzna” w 1989 roku przypomniał, że mogli uczestników powstania styczniowego, braci Romualda i Augusta Polikowskich, którzy zmarli po powrocie ze zesłania, znajdują się na Polskim cmentarzu w Żytomierzu. Niestety, tablice z ich nazwiskami zostały zniszczone.

Wiktoria Laskowska

**Warsztaty artystyczne dla uczniów Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego /
Мистецькі майстерні для учнів польської суботньо-недільної школи ім. І. Я. Падеревського**

WIOSENNE WARSZTATY KREATYWNE

Korzystając z ferii, uczniowie Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego działającej przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie wzięli udział w zajęciach, na których uczyli się malowania pisanek, skarbonek, robienia mydła czy zabawki antystresowej.

**Uczniowie wykonali własnoręcznie kartki świąteczne /
Ось такі оригінальні листівки до свята виготовили учні своїми руками**

**Uczniowie malowali ceramiczne skarbonek /
Учні розмальовували скарбнички з кераміки**

Warsztaty artystyczne trwały cały tydzień. Zaczęły się od nauki malowania wielkanocnych pisanek. Młodzi adepci pisankarstwa w biurze Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie pod czujnym okiem doświadczonych instruktorek Aliny Laskowskiej oraz Tetiany Petrowskiej pracowali nad stworzeniem autorskich wzorów. Puszczone wodze fantazji uwolniły drzemiącą w nich kreatywność. Przy użyciu wosku i pisaków uczestnicy warsztatów wyczarowali prawdziwe dzieła sztuki. Pisanek, które powstały, z pewnością będą ozdobą wielkanocnych stołów i przyczynią się do stworzenia niepowtarzalnej atmosfery świątecznej.

Kolejny dzień ferii upłynął pod znakiem warsztatów z malowania skarbonek w kształcie kurczaka. Był to strzał w dziesiątkę. Dzieci z wielkim zapałem i zaangażowaniem tworzyły unikalne dekoracje na gipsowych skarbonekach. Zajęcia pozwoliły im nie tylko rozwinąć zdolności artystyczne, ale także wprowadziły element praktyczności, tj. podkreśliły znaczenie oszczędzania.

Środek tygodnia wręcz eksplodował twórczością. Na warsztatach „Świąteczne mydło” i „Kwieciste wiosenne kwiaty na pisankach” dzieci dały upust własnej kreatywności. Kiedy już zapoznali się z podstawowymi technikami wytwarzania mydła, oddali się eksperymentowaniu z kolorami, zapachami i dodatkami. Zrobione przez nich mydła miały niepowtarzalny charakter. Różniły się wszystkim: barwą, kształtem, wonią i każde z nich, wykonane według własnych upodobań, oddawało indywidualność twórcy. Z kolei podczas malowania kwiecistych wzorów uczestnicy mieli możliwość wykazania się twórczą inwencją zarówno na papierze, jak i kolorując jajka.

Czwartkowe warsztaty „Malowanie na tkaninie” były kolejną okazją, by ich uczestnicy mogli wyrazić swoją kreatywność i stworzyć coś wyjątkowego, tym razem na materiale.

Ostatnie zajęcia - zabawa ze slime - przyniosły dzieciom mnóstwo radości i śmiechu. Tworzenie tej kolorowej, plastycznej masy było świetnym sposobem nie tylko na wyrażenie kreatywności, ale także na rozwijanie zdolności manualnych oraz eksperymentowanie z różnymi teksturami i barwami. Dzieci mogły dowolnie mieszać składniki i dodatki, aby stworzyć slime o dowolnej konsystencji i wyglądzie, co sprawiło, że całe wydarzenie było jeszcze bardziej ekscytujące.

Tydzień warsztatów pozostawił uczestnikom wiele niezapomnianych wspomnień oraz pięknych dzieł sztuki, które będą przypominać o radosnych chwilach spędzonych w szkole. Dzieciństwo nie wróci, dlatego opiekunowie starali się zapewnić dzieciom dużą dawkę wesołych zdarzeń, przeżywania każdej chwili w radości. Zadbali o to, by zajęcia były urozmaicone i atrakcyjne, ale też, by czegoś nauczyły. Dzieci wyniosły sporą wiedzę o polskiej kulturze i wielkanocnych tradycjach.

Zachęcamy wszystkich, którzy pragną poczuć atmosferę twórczości i wiosennego święta, do uczestnictwa w kolejnych warsztatach w Polskiej Szkole im. I.J. Paderewskiego.

**Tetiana Petrowska
Alina Laskowska**

CO TO JEST TŁUSTY CZWARTEK?

Tłusty czwartek to jedno z najbardziej oczekiwanych świąt w polskiej tradycji kulinarno-religijnej, gdyż tego dnia można przysmaknąć oko na kalorie i delektować się przysmakami takimi jak pączki, faworki czy inne słodkości bez ograniczeń. Jednak mało kto z nas zastanawia się, skąd wywodzi się ta tradycja i jak dawniej obchodzono to święto w Polsce. Odkryjmy razem fascynującą historię tłustego czwartku, której geneza sięga starożytności.

W starożytnym Rzymie pączki jedzono podczas świętowania odejścia zimy i nadejścia wiosny. Początkowo nie były one w wersji na słodko. Wyrabiano je z ciasta chlebowego.

W Polsce zwyczaj jedzenia pączków w dzień rozpoczynający ostatni tydzień karnawału, a więc w tłusty czwartek, zadomowił się w XVII wieku, głównie w miastach i na dworach. Na wsiach tłusty czwartek zaczął być obchodzony pod koniec XIX wieku, stając się istotnym elementem tradycji ludowej. Przyjęło się, że jeśli ktoś w tłusty czwartek nie zje pączka, nie będzie mu się wiodło w życiu.

Sposobów obchodzenia tego dnia jest w Polsce, podobnie jak w wielu innych krajach, wiele. Świętowaniu towarzyszą różne zwyczaje i różne smakołyki, niekoniecznie słodkie.

Tłusty czwartek w religii chrześcijańskiej jest ostatnim czwartkiem przed Środą Popielcową, przypadającą na 52 dni przed Wielkanocą, rozpoczynającą Wielki Post. Znany jest także jako zapusty, mięsopust, karnawał. Z tej racji, że Wielkanoc jest świętem ruchomym, tłusty czwartek może wypaść między 29 stycznia a 4 marca. W Polsce oraz w katolickiej części Niemiec, wedle tradycji, w tym dniu dozwolone jest objadanie się.

TŁUSTY CZWARTEK – słodka tradycja łącząca pokolenia

W Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie obchodzono zapusty. Największą atrakcją był konkurs na najsmaczniejszy pączek. Nie zabrakło tańców i wspólnej degustacji wypieków.

**Zwycięzcy II Konkursu „Najsmaczniejszy pączek” /
Переможці II Конкурсу „Найсмачніший пончик”**

**Komisja konkursowa miała do spróbowania pączki w rozmaitej formie /
Конкурсна комісія мала покуштувати пончики різних форм**

**W konkursowe szranki oprócz uczniów stanęli również rodzice i goście /
Окрім учнів, у конкурсі взяли участь також батьки та гості**

PRZYSŁOWIA:

- „Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek, a Bartkowa uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła”.
- „Kto w tłusty czwartek nie zje pączków kopy, temu myszy zniszczą pole i będzie miał pustki w stodole”.
- „Gdy w tłusty czwartek człek w jedzeniu popoľguje, łaskawy Pan Bóg grzech obżarstwa daruje”.
- „Tłusty czwartek pączkami fetuje, a od Popielca ścisły post szykuje”.
- „Od tłustego czwartku do Zmartwychwstania – ścisły post się kłania”.

Na początku spotkania zebrani w Obwodowej Bibliotece Naukowej im. O. Olźczyca uczniowie polskiej szkoły im. I. J. Paderewskiego i jej goście zostali zapoznani z polskimi tradycjami związanymi z tłustym czwartkiem. Ochotnicy przeczytali wiersze na temat tego dnia, były też śmieszne żarty i kawały.

Clou programu stanowił konkurs „Najsmaczniejszy pączek”, który wprowadził wszystkich w prawdziwie słodki nastrój. Uczestniczący w nim cukiernicy amatorzy podjęli się wyzwania stworzenia kultowego wypieku. Formuła konkursu wywołała ducha rywalizacji, który dodał wydarzeniu szczypty emocji. W konkursowe szranki oprócz uczniów stanęli również rodzice, udowadniając, że talent do wypiekania pączków nie zna granic wiekowych.

Uczestnicy byli oceniani w trzech kategoriach: dzieci, młodzież oraz dorośli. Komisja konkursowa w składzie Oleksander i Maria Piwowskcy oraz Walentyna Krasnoperowa miała do spróbowania pączki w rozmaitej formie. Wybierając najlepsze, brała pod uwagę smak, konsystencję oraz kreatywność prezentacji. Wybór był trudny. Rozmaitość kształtów, kolorów i nadzienia nie ułatwiała zadania.

Czas oczekiwania na werdykt wypełniła obecnym nauka tańców polskich. Młodzież i rodzice opanowywali kroki poloneza pod kierunkiem Maryny Metelskiej, prowadzącej polski zespół Dzwoneczki.

Wreszcie komisja ogłosiła wyniki konkursu. Zwycięzcami zostali: Anna Tymoszenko, Olena Tatomir, Waleria Rafałowska, Oleksandr Metelski, Marian Skok i Margaryta Geraszczenko. Oprócz zdobycia zaszczytnych tytułów i atrakcyjnych nagród laureaci mogli się cieszyć zasłużonym triumfem.

Tegoroczne zapusty w polskiej szkole z pewnością pozostaną w pamięci wszystkich uczestników jako wyjątkowe wydarzenie, które połączyło smakowite doznania z radością ze wspólnie spędzonego czasu. Impreza stała się okazją do integracji, budowania więzi międzypokoleniowych oraz oczywiście do degustacji pysznych słodkości. Całe wydarzenie wpłynęło pozytywnie na atmosferę w szkole, budując społeczność i jednocząc uczniów, nauczycieli i rodziców we wspólnej pasji.

Warto zaznaczyć, że konkurs nie był wyłącznie okazją do wspólnej zabawy, lecz także sposobem na kultywowanie tradycji i nauk sztuki piekarskiej, której tajniki przekazywane są z pokolenia na pokolenie. Dzięki takim inicjatywom szkoła nie tylko pełni funkcję edukacyjną, ale także staje się miejscem, gdzie kształtują się więzi społeczne i rozwijają pasje uczestników.

Tłusty czwartek nie tylko wpisuje się w kalendarz obrzędów i tradycji, ale również stanowi pretekst do przebywania ze sobą i cieszenia się słodkimi smakołykami. To święto, które łączy ludzi w radosnej atmosferze i przypomina o znaczeniu wspólnego dziedzictwa kulturowego. W tłusty czwartek, bez względu na wiek czy status społeczny, wszyscy stajemy się jedną wspólną świętującą rodziną.

Alina Laskowska

POLACY – RODAKOM

Zachowując pamięć wielu pokoleń, wspieramy walczących o naszą i waszą wolność oraz niesiemy pomoc ofiarom wojny na Ukrainie.

Przeznacz wpłatę na pomoc humanitarną/medyczną, szczególnie na jej dostarczenie/przewóz do potrzebujących. Wdzięczni z góry za każde wsparcie!

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie na rzecz Polaków z Ukrainy
PKO Bank Polski **SA 02 1020 2368 0000 2602 0650 4080** (PLN, EURO)

Отримувач коштів:

ГО «Житомирська обласна Спілка поляків України» ЄДРПОУ 34394597

p/r **UA653253650000002600201484654**

в ЦФ ПАТ «Кредобанк»